ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

# उदकशान्ति मन्त्र पाठः

(AnuShangam with Continuous Text)

#### **Version Notes:**

- 1. This is now the current Version 4.1 dated December 31, 2020.
- 2. This replaces the earlier version 4.0 dated November 30, 2019
- 3. In this Version, the Source references of various Mantras have been indicated

TS - Taittiriya Samhita

TB - Taittiriya Brahamanam
TA - Taittiriya Aranyakam
EAK - Ekaagni Kaandam
RV - Rig Veda Samhita

- 4. Corrections found and reported till 31st December 2020 have been incorporated.
- 5. Convention improvements in Nasal, representation of Svarabhakti and sound extensions have been incorporated
- 6. Some Paragraph numbering has been changed to match with Mantra Source Reference.
- 7. This is special version, with and without anushangam but the anushanam texts for continuous rendering with Sandhis, has prepared at the request of some Veda Learning Groups.

# Contents 1.1 वेदारंभे सर्वसाधारण्येन जप्याः मन्त्राः.......5 1.2 वेदाधया...... 5 1.3 रक्षोघ्नं...... 6 1.5 ये देवा:......12 1.6 ये देवा: (अनुषङ्गं)......13 1.10 अंहोमुच मन्त्रा: (अनुषङ्गं)......15 1.13राष्ट्रभृतं (अनुषङ्गं)......19 1.15 पंचचोडाः ...... 23 1.16पंचचोडाः (अनुषङ्गं)......24 1.18चमकं तृतीय अनुवाकः .......27 1.19विहव्यम् ...... 28

1.23गन्धर्वाहुतीः	35
1.24गन्धर्वाहुतीः (अनुषङ्गं)	36
1.25 अज्यानि मन्त्राः	37
1.26 अथर्वशीर्षं	39
1.27प्रत्यंगिरस:	40
1.28अन्न सूक्तं	45
1.29वाख् सूक्तं	46
1.30श्रद्धा सूक्तं	47
1.31ब्रह्म सूक्तं	48
1.32गो सूक्तं	49
1.33 सूर्या चन्द्रमसा सूक्तं	51
1.34नासदासीय सूक्तं	54
1.35भाग्य सूक्तं	55
1 . ३६नक्षत्र सूक्तं(वाक्यं)	57
1.37नक्षत्र उपहोम मन्त्राः	73
1.38वरुण सूक्तं	81
1.39पवमान सूक्तं	82
1.40नक्षत्र सूक्तं (नक्षत्र जप मन्त्राः)	86

\_\_\_\_\_

#### ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हृरिः ओं

#### 1.1 वेदारंभे सर्वसाधारण्येन जप्याः मन्त्राः

ओं भूः तथ्सवितुर् वरेण्यं । ओं भुवः भर्गो देवस्य धीमहि । । । ॥ ओ ् सुवः धियो योनः प्रचोदयात् ।

भूः तथ्सवितुर् वरेण्यं । भर्गो देवस्य धीमहि । — । ॥ ओं भुवः धियो योनः प्रचोदयात् ।

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

# 1.2 वेदाधया

अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजं । होतारं रत्न धातमं ।

इषे त्वोर्जेत्वा वायवस्स्थो पायवस्थ देवो वस्सविता प्रार्पयतु -। - । - श्रेष्ठतमाय कर्मणे।

। । । । । । । अग्न आयाहि वीतये गृणानो हव्यदातये । निहोता सध्सि बर्.हिषि ।

#### 1.3 रक्षोघ्रं

TS 1.2.14.1 to TS 1.2.14.7 for Para 1 to 8

कृणुष्व पाजः प्रसितिन्न पृथ्वीं याहि राजेवामवा ए इभेन। त्रृष्वीमनु प्रसितिं द्रणानोऽस्ताऽसि विद्ध्यं रक्षस स्तपिष्ठैः । तव भ्रमास आशुया पतंत्यनु स्पृश धृषता शोश्चानः। तपू अध्यग्ने जुह्वा पतंगानसन्दितो विसृज विष्वंगुल्काः। प्रति स्पर्शो वि सृज तूर्णितमो भवा पायुर्विशो अस्या अदंब्धः ॥ 2 यो नो दूरे अघरा एसो यो अन्त्यग्ने माकिष्टे व्यथिरा दधर्.षीत्। उदंग्ने तिष्ठ प्रत्यातनुष्वन्यमित्रा ् ओषतात्तिग्महेते । यो नो अराति ए समिधान चक्रे नीचा तं धक्ष्यतसन्न शुष्कं। ऊर्द्ध्वो भव प्रति विद्ध्याद्ध्यस्मदाविष्कृणुष्व दैव्यान्यग्ने । अव स्थिरा तनुहि यातुजूनां जामिमजामिं प्र मृणीहि रात्रून् ॥ 3 स ते जानाति सुमतिं यविष्ठ य ईवते ब्रह्मणे गातुमैरत्। विश्वान्यस्मै सुदिनानि रायो द्युम्नान्यर्यो वि दुरो अभिद्यौत् । सेदग्ने अस्तु सुभग स्सुदानुर् यस्त्वा नित्येन हविषा य उक्थैः।

पिप्रीषति स्व आयुषि दूरोणे विश्वेदस्मै सुदिना साऽसदिष्टिः । अर्चामि ते सुमतिं घोष्यर्वाख् सन्ते वावातां जरता-मियंगीः ॥ 4 स्वश्रास्त्वा सुरथा मर्जये-मास्मे क्षत्राणि धारयेरनु द्यून् । इह त्वा भूर्या चरे दुपत्मन् दोषांवस्तर् दीदिवा एस - मनुद्यून्। क्रीडन्तस्त्वा सुमनस स्सपेमाभि द्युम्ना तस्थिवा एसो जनानां । यस्त्वा स्वश्व स्सुहिरण्यो अग्न उपयाति वस्मता रथेन । तस्य त्राता भवसि तस्य सखा यस्त आतिथ्य-मानुषग् जुजोषत् ॥ 5 महो रंजामि बन्धुता वचोभिस्तन्मा पितुर्गोतमादन्वियाय। त्वन्नो अस्य वचस-श्चिकिन्धि होतर्यविष्ठ सुक्रतो दम्नाः । अस्वप्नज स्तरणय स्सुशेवा अतन्द्रासोऽवृका अश्रमिष्ठाः । ते पायवः सद्धियञ्चो निषद्याग्ने तव नः पान्त्वमूर। ये पायवो मामतेयं ते अग्ने पश्यन्तो अन्धं दुरितादरक्षन्न् । ररक्ष तान्थ् सुकृतों विश्ववेदा दिफ्सन्त इद्-रिपवो ना ह देभुः ॥ 6 त्वया वय ए संधन्यस्त्वोता स्तव प्रणीत्यश्याम वाजान् । उभाश्र सा सूदय सत्यता तेऽनुष्ठुया कृणुह्यह्रयाण ।

अया ते अग्ने सिमिधा विधेम प्रतिस्तोम ् इास्यमानं गृभाय।
दहाशसो रक्षसः पाह्यस्मान् दूहो निदो मित्रमहो अवद्यात्।
रक्षोहणं वाजिन—माजिधर्मि मित्रं प्रथिष्ठ—मुपयामि शर्म।
निवास रिषः
शिशानो अग्निः क्रतुभि स्समिद्ध—स्सनो दिवा स रिषः
पातु नक्तं॥ 7

वि ज्योतिषा बृहता भात्यग्निराविर् विश्वानि कृणुते महित्वा ।

प्रादेवीर्माया स्सहते दुरेवा शिशशीते शृंगे रक्षसे विनिक्षे ।

प्रादेवीर्माया स्सहते दुरेवा शिशशीते शृंगे रक्षसे विनिक्षे ।

उत स्वानासो दिवि षन्त्वग्ने स्तिग्मायुधा रक्षसे हन्तवा उ ॥ 8 (2)

#### 1.4 इन्द्र सूक्तं

#### TS 1.6.12.1 to TS 1.6.12.6, for para 9 to 14

इन्द्रं वो विश्वतस्पिर हवामहे जनेभ्यः । अस्माकमस्तु केवलः । इन्द्रं नरो नेमधिता हवन्ते यत्पार्या युनजते धियस्ताः । चार्मा विश्वतस्याः । चार्मा विश्वतस्याः । चार्मा विश्वतस्याः । चार्मा विश्वतः । अनुते दायि मह इन्द्रियाय सन्ना ते विश्वमनु वृत्नहत्ये ॥ 9

```
अनु क्षत्रमनु सही यजत्रेन्द्र देवेभिरनु ते नृषह्ये ।
आ यस्मिन्थ् सप्तवासवा स्तिष्ठन्ति स्वारुहो यथा ।
आमास् पक्वमैरय आ सूर्य ् रोहयो दिवि ।
घर्मन्न सामन्तपता सुवृक्तिभिर् जुष्टं गिर्वणसे गिरः।
इन्द्रमिद् गाथिनो बृहदिन्द्र-मर्केभि-रर्किणः।
इन्द्रं वाणीरनूषत ॥ 10
गायन्ति त्वा गायत्रिणो ऽचंत्यर्क-मर्किणः।
ब्रह्माणस्त्वा शतक्रतवुद् व ए शमिव येमिरे।
अंशोमुचे प्र भरेमा मनीषा मोषिष्ठदाव्.ने सुमतिं गृणानाः ।
इदमिन्द्र प्रति हव्यं गृभाय सत्या स्सन्तु यजमानस्य कामाः।
विवेषयन्मा धिषणा जजान स्तवै पुरा पार्यादिन्द्र-महः।
अर्हसो यत्र पीपरद्-यथा नो नावेव यान्तमुभये हवन्ते ॥ 11
प्र सम्राजं प्रथम-मद्ध्वराणा-म्रंहोमुचं वृषभं यज्ञियानां।
अपान्नपातमिश्वना हयन्त-मस्मिन्नर इन्द्रियं धत्तमोजः।
वि न इन्द्र मृथो जिह नीचा यच्छ पृतन्यतः।
```

```
अधस्पदं तमीं कृधि यो अस्मा ए अभिदासति ।
इन्द्रक्षत्रमभि वाममोजो ऽजायथा वृषभ चर्षणीनां।
अपानुदो जन-ममित्रयन्त-मुरुं देवेभ्यो अकृणोरु लोकं ।
मृगो न भीमः कुंचरो गिरिष्ठाः परावत आजगामा परस्याः ॥ 12
सृक्षण् सण्ञाय पविमिन्द्र तिग्मं विशत्रून् ताडि वि मृधो नुदस्व ।
विशत्रून्. वि मृधों नुद वि वृत्रस्य हनू रुज ।
विमन्यमिन्द्र भामितो ऽमित्रस्याभि दासतः।
त्रातारमिन्द्रं मवितार मिन्द्रण् हवेहवे सुहवण् शूरमिन्द्रं ।
हुवे नु शक्रं पुरुहूतमिन्द्र स्वस्ति नो मघवा धात्विन्द्रः ॥ 13
मा तं अस्या एं सहसावन् परिष्ठावघायं भूम हरिवः परादै।
त्रायस्व नो ऽवृकेभिर् वरूथै स्तवं प्रियासं स्सूरिषु स्याम ।
अनवस्ते रथमश्राय तक्षन् त्वष्टा वज्रं पुरुहूत द्युमन्तं ।
ब्रह्माण इन्द्रं महयन्तो अर्के-रवर्द्धयन्नहये हन्तवा उ।
वृष्णे यत्ते वृषणो अर्कमर्चानिन्द्र ग्रावाणो अदिति स्सजोषाः ।
अनश्वासो ये पवयोऽरथा इन्द्रेषिता अभ्यवर्त्तन्त दस्यून् ॥ 14 (3)
```

# T.A.6.1.9 for para 15a, TS1.4.41.1 & TS1.4.42.1 for para 15b यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि । मघवन् च्छिग्धि तव तन्न ऊतये वि द्विषो वि मृधो जिह । स्वस्तिदा विशस्पतिर्वृत्रहा विमृधो वशी । वृषेन्द्रः पुरएतु न स्स्वस्तिदा अभयं करः । 15a महा७ इन्द्रो वज्रबाहु ष्योडशी शर्म यच्छतु । स्वस्ति नो मघवा करोतु हन्तु पाप्मानं योऽस्मान् द्वेष्टि । स्जोषा इन्द्र सगणो मुरुद्धि स्सोमं पिब वृत्रहन्च्छूर विद्वान् । जिह शत्रू ्रपमृधो नुदस्वाथा ऽभयं कृणुहि विश्वतो नः ॥ 15b (4)

#### **1.5** ये देवा:

```
TS 1.8.7.1 for para 16 ।।
ये देवाः पुर स्सदोऽग्नि नेत्रा,
_ । । । । ;
दक्षिणसदो यमनेत्रा.
। ।
पश्चाथ्सद स्सवितृ नेत्रा,
। -
उत्तरसदो वरुणनेत्रा.
उपरिषदो बृहस्पति नेत्रा,
रक्षोहण स्तेनः पान्तु ते नोऽवन्तु तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा
-ऽग्नये रक्षोघ्ने स्वाहा,
यमाय सवित्रे ,
-। - ।

वरुणाय बृहस्पतये

। - - ॥

दुवस्वते रक्षोघ्ने स्वाहा ॥ 16 (5)
```

**1.6** <u>ये देवा: (अनुषङ्गं)</u>

```
ये देवाः पुरस्सदोऽग्नि नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते नोऽवन्तु
तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा
ये देवा दक्षिणसदो यम नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते नोऽवन्तु
तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा
ये देवाः पश्चाथ्सद स्सवितृ नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते नोऽव
तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा
ये देवा उत्तरसदो वरुणनेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते नो
तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा
ये देवा उपरिषदो बृहस्पति नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते नोऽव
तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा
सवित्रे रक्षोध्ने स्वाहा
वरुणाय रक्षोघ्ने स्वाहा
बृहस्पतये दुवस्वते रक्षोघ्ने स्वाहा ॥ 16A (5A)
```

#### **1.7** <u>आयुष्कामेष्टि मन्ताः</u>

TS 2.3.10.3 for para no.17

अग्निरायुष्मान्थ्स वनस्पतिभि–रायुष्मान् तेन्त्वाऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि,

सोम् आयुष्मान्थ्स ओषधीभिर्,

यज्ञ आयुष्मान्थ्स दक्षिणाभिर्,

॥ ॥ ॥ ॥

बह्मायुष्मत्तद् ब्राह्मणै–रायुष्मद्,

॥ ॥ ॥ ॥

देवा आयुष्मन्तस्ते ऽमृतेनायुष्मन्तस्तेनत्वा

ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि ॥ 17 (6)

1.8 आयुष्कामेष्टि मन्ताः (अनुषङ्गं)

अग्निरायुष्मान्थ्स वनस्पतिभि—रायुष्मान् तेनत्वा ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि
सोम् आयुष्मान्थ्स ओषधीभिरायुष्मान् तेनत्वाऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि
यज्ञ आयुष्मान्थ्स दक्षिणाभिरायुष्मान् तेनत्वा ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि
बह्मायुष्मत्तद् ब्राह्मणै—रायुष्मत् तेनत्वा ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि
देवा आयुष्मन्तस्ते ऽमृतेनायुष्मन्तस्तेनत्वा

ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि ॥ 17A(6A)

# **1.9** अग्होमुच मन्ता:

# TS 2.3.13.1, for para No. 18 या वामिन्द्रावरुणा यतव्या तनूस्तयेम-म्र्हसो मुञ्चतं ,

ँया वामिन्द्रावरुणा सहस्या, रक्षस्या, तेजस्या,

तनूस्तयेम-मण्हंसो मुञ्चतं,

ँयो वामिन्द्रावरुणावग्नौ स्नामस्तं ँवामेतेना वयजे,

यो वामिन्द्रावरुणा द्विपाथ्सु पशुषु, चतुष्पाथ्सु,

गोष्ठे, गृहे-, ष्वफ्सोषधीषु, वनस्पतिषु,

स्रामस्तं ँवामेतेनावं यजे ॥ 18 (7)

# 1.10 अंहोमुच मन्ताः (अनुषङ्गं)

या वामिन्द्रावरुणा यतव्या तनूस्तयेम—मं हसो मुञ्चतं

या वामिन्द्रावरुणा सहस्या तनूस्तयेम—मं हसो मुञ्चतं

या वामिन्द्रावरुणा रक्षस्या तनूस्तयेम—मं हसो मुञ्चतं

या वामिन्द्रावरुणा तेजस्या तनूस्तयेम—मं हसो मुञ्चतं

या वामिन्द्रावरुणा तेजस्या तनूस्तयेम—मं हसो मुञ्चतं

यो वामिन्द्रावरुणावग्नौ स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

यो वामिन्द्रावरुणा द्विपाथ्सु पशुषु स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

यो वामिन्द्रावरुणा चतुष्पाथ्सु पशुषु स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

यो वामिन्द्रावरुणा चतुष्पाथ्सु पशुषु स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

```
यो वामिन्द्रावरुणा गोष्ठे स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

यो वामिन्द्रावरुणा गृहेषु स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

यो वामिन्द्रावरुणाऽफ्स् स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

यो वामिन्द्रावरुणाषधीषु स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

यो वामिन्द्रावरुणाषधीषु स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे

यो वामिन्द्रावरुणा वनस्पतिषु स्नामस्तं वा—मेतेनाव यजे ॥ (18A) (7A)
```

#### **1.11** शास्तृ सूक्तं (आप्यं)

TS 5.7.4.3 for para 19
अग्ने यशस्विन्. यशसे—ममर्पयेन्द्रावती—मपचिती मिहावह ।
अयं मूर्द्धा परमेष्ठी सुवर्चा स्समानानामृत्तम श्लोको अस्तु ।
भद्रं पश्यन्त उप सेदुरग्रे तपो दीक्षामृषय स्सुवर्विदः ।
ततः क्षत्रं बलमोजश्च जातं तदस्मै देवा अभि सन्नमन्तु ।
याता विधाता परमोत सन्दृक् प्रजापितः परमेष्ठी विराजा ।
स्तोमा—श्चन्दा एसि निविदो म आहुरेतस्मै राष्ट्रमभि सन्नमाम ।
अभ्यावर्त्तद्ध्व—मुपमेत साकमय ए शास्ताऽधिपितर्वो अस्तु ।
अस्य विज्ञानमनुस ए रभद्ध्विममं पश्चादनु जीवाथ सर्वे ॥ 19 (8)

#### **1.12** <u>राष्ट्रभृतं</u>

TS 3.4.7.1, for para No. 20

ऋताषाड् ऋतधामाऽग्निर् गन्धर्वस्त-स्यौषधयोऽपसरस ऊर्जो नाम स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु तस्मै स्वाहा ताभ्य स्स्वाहा , स्ट्हितो विश्वसामा सूर्यो गन्धर्व-स्तस्य मरीचयोऽफ्सरस आयुव, स्सुषुम्न स्सूर्यरिशम-श्चन्द्रमा गन्धर्व-स्तस्य नक्षत्राण्यफ्सरसो बेकुरयो, भुज्यु स्सुपर्णो यज्ञो गन्धर्व-स्तस्य दक्षिणा अफ्सरस स्तवाः, प्रजापतिर् विश्वकर्मा मनो गन्धर्व स्तस्यर्ख्सामान्यफ्सरसो वह्नय, इषिरो विश्वव्यचा वातो गन्धर्व-स्तस्यापो उपस्तरसो मुदा, भुवनस्य पते यस्यत उपरि गृहा इह च। स नो रास्वाज्यानि ए रायस्पोष ए सुवीर्य ए सम्वथ्सरीणा ७ स्वस्ति । परमेष्ठ्यधिपतिर् मृत्युर् गन्धर्व-स्तस्य विश्वमफ्सरसो भुव,

स्सुक्षिथि स्सुभूतिर् भद्रकृथ् सुवर्वान् पूर्जन्यो गन्धर्व-स्तस्य । । । । । । विद्युतो उपस्रस्यो रुचो,

दूरे हेतिर-मृड्यो मृत्युर् गन्धर्व-स्तस्य प्रजा अफ्सरसो भीरुवः, चारुः कृपणकाशी कामो गन्धर्व-स्तस्याधयो उफ्सरस दशोचयन्तीर्, नाम स इदं ब्रह्म क्षृत्रं पातु ता इदं ब्रह्म क्षृत्रं पान्तु तस्मै स्वाहा

स नो भुवनस्य पते यस्यत उपरि गृहा इह च।

ताभ्य स्स्वाहा,

उरु ब्रह्मणेऽस्मै क्षत्राय महि शर्म यच्छ ॥ 20 (9)

राष्ट्रभृतं (अनुषङ्गं) 1.13

ऋताषाड् ऋतधामाऽग्निर् गन्धर्व स्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा तस्यौषधयोऽफ्सरस् ऊर्जो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान् संज्हितो विश्वसामा सूर्यो गन्धर्व स्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै <mark>स्वाहा</mark> तस्य मरीचयोऽफ्सरस आयुवो नाम ता इदं ब्रह्म तस्मै स्वाहा ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य सस्वाहा

```
तस्य दक्षिणा अफ्सरसं स्तवा नाम ता इदं ब्रह्मं क्षत्रं पान्तु
ताभ्य स्स्वाहा
प्रजापतिर् विश्वकर्मा मनो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु
तस्मै स्वाहा
तस्यर्ख्सामान्य-ऽफ्सरसो वह्नयो नाम ता इदं
ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्रवाहा
इषिरो विश्वव्यचा वातो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु
तस्मै स्वाहा
तस्यापो-ऽफ्सरसो मुदा नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं
पान्तु ताभ्य स्स्वाहा
भुवनस्य पते यस्यत उपरि गृहा इह च।
स नो रास्वाज्यानि ए रायस्पोष ए सुवीर्य ए सम्वथ्सरीणा ७
स्वस्ति स्वाहा
```

```
परमेष्ठ्यधिपतिर् मृत्युर् गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु
तस्मै स्वाहा
तस्य विश्वमफ्सरसो भुवो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु
ताभ्य स्स्वाहा
सुक्षिथि स्सुभूतिर् भद्रकृथ् सुवर्वान् पर्जन्यो गन्धर्वस्स
इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा
तस्य विद्युतोऽफ्सरसो रुचो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु
ताभ्य स्स्वाहा
दूरे हेतिर मृडयो मृत्युर् गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु
तस्मै स्वाहा
तस्य प्रजा अफ्सरसो भीरुवो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु
ताभ्य स्स्वाहा
।
चारुः कृपणकाशी कामो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षुत्रं पातु
तस्मै स्वाहा
```

तस्याधयो उपस्परस इशोचयन्तीर् नाम ता इदं ब्रह्म क्ष्रत्रं

पान्तु ताभ्य स्स्वाहा

स नो भुवनस्यपते यस्यत उपरि गृहा इह च ।

उह ब्रह्मणेऽस्मै क्ष्रत्राय महि शर्म यच्छ स्वाहा ॥ (20A) (9A)

#### **1.14** सर्प सूक्तं

ा नमो अस्तु सर्पेभ्यो ये के च पृथिवी मनु ।
ये अन्तरिक्षे ये दिवि तेभ्य स्सर्पेभ्यो नमः ।
येऽदो रोचने दिवो ये वा सूर्यस्य रिभषु ।
येऽदो रोचने दिवो ये वा सूर्यस्य रिभषु ।
येषामफ्सु सदः कृतं तेभ्य स्सर्पेभ्यो नमः ।
या इषवो यातुधानानां ये वा वनस्पती ७रनु ।
यो वाऽवटेषु शेरते तेभ्य स्सर्पेभ्यो नमः ॥ 21 (10)

#### 1.15 पंचचोडाः

TS 4.4.3.1 for para No. 22 च्या पुरो हरिकेश स्सूर्यरिम–स्तस्य रथगृथ्सश्च रथौजाश्च हेती रक्षा ्सि प्रहेति, \_\_\_\_\_। \_\_\_। \_\_\_। \_\_\_। \_\_\_। मेनका च सहजन्याचाऽफ्सरसौ दङ्ष्णवः पशवो हेतिः पौरुषेयो वधः प्रहेति. रयं पश्चाद् विश्वव्यचा स्तस्य रथप्रोतश्चासमरथश्च सेनानिग्रामण्यौ प्रम्लोचन्ती चा नुम्लोचन्तीचाऽफ्सरसौ सर्पा हेतिर् व्याघ्राः प्रहेति, रय मुत्तराथ् सम्यद्वसुस्तस्य सेनजिच्च सुषेणश्च सेनानिग्रामण्यौ विश्वाचीच घृताची चाफ्सरसावापो हेतिर् वातः प्रहेति, रय-मुपर्यर्वाग्वसु स्तस्य ताक्ष्य-श्वारिष्टनेमिश्च सेनानि गामण्यावुर्वशी च पूर्वचित्तिश्चाफ्सरसौ विद्युद्धेति-रवस्फूर्जन् प्रहेति, स्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि ॥ **22 (11)** 

1.16 पंचचोडाः (अनुषङ्गं)

अयं पुरो हरिकेश स्सूर्यरिभ-स्तस्य रथगृथ्सश्च रथौजाश्च ्। — । । — । सेनानिग्रामण्यौ पुञ्जिकस्थला च कृतस्थला चाफ्सरसौ यातुधाना हेती रक्षा एसि प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु तेयं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दथा म्ययं दक्षिणा विश्वकर्मा तस्य रथस्वनश्च रथेचित्रश्च सेनानिग्रामण्यौ मेनका च सहजन्या चाफ्सरसौ दङ्ष्णवः पशवो हेतिः पौरुषेयो वधः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दथा म्ययं पश्चाद् विश्वव्यचा-स्तस्य रथप्रोतश्चासमरथश्च ्। । । । । । । । । सेनानिग्रामण्यौ प्रम्लोचन्तीचा नुम्लोचन्ती चाफ्सरसौ सर्पा हेतिर् व्याघ्राः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु तेयं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दथा

म्यय-मृत्तराथ् सम्यद्वसुस्तस्य सेनजिच्च सुषेणश्च
सेनानिग्रामण्यौ विश्वाचीच घृताचीचाफ्सरसावापो हेतिर्
वातः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो
द्वेष्टि तं वो जंभे दधा
स्वाप्यमुपर्यर् वाग्वस् स्तस्य तार्क्षश्चारिष्टनेमिश्च
सेनानिग्रामण्यावुर्वशी च पूर्वचिति-श्चाफ्सरसौ
विद्युद्धेतिर-वस्फूर्जन् प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो
यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि ॥ 22A(11A)

#### 1.17 अप्रतिरथ:

TS 4.6.4.1, for para No. 23 to 27

आर्जुः शिशांनो वृषभो न युद्ध्मो घनाघनः क्षोभण-श्चर् षणीनां ।

संक्रन्दनोऽनिमिष एकवीर रशतण् सेना अजयथ् साकमिन्द्रः ।

संक्रन्दनेनानिमिषेण जिष्णुना युत्कारेण दुश्च्यवनेन धृष्णुना ।

तदिन्द्रेण जयत् तथ् सहद्ध्वं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा ।

स इषुहस्तैः स निषंगिभिर्वशी स७स्रष्टा स युध इन्द्रो गणेन ।

स्रम्ष्टिजिथ् सोमपा बाहुशर्द्ध्यूर्द्ध्वधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता ।

बृहस्पते परि दीया रथेन रक्षोहा ऽमित्राण् अपबाधमानः ॥ 23

```
प्रभंजन्थ् सेनाः प्रमृणो युधा जयन्नस्माकं-मेद्ध्यविता रथानां ।
गोत्रभिदं गोविदं वजबाहुं जयन्तमज्म प्रमृणन्त-मोजसा।
इम एं सजाता अनु वीरयद्ध्वमिन्द्र एं सखायोऽनु स एं रभद्ध्वं ।
बलविज्ञायः स्थविरः प्रवीर स्सहस्वान्. वाजी सहमान उग्रः।
अभिवीरो अभिसत्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमातिष्ठ गोवित् ॥ 24
अभि गोत्राणि सहसा गाहमानोऽदायो वीर इशतमन्युरिन्द्रः।
दुश्चवनः पृतनाषाडयुद्ध्योस्माक एं सेना अवतु प्र युथ्सु ।
इन्द्र आसां नेता बृहस्पतिर् दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः ।
देवसेनाना-मभिभञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्रे
इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राज्ञ आदित्यानां मरुता ए शर्द्ध उग्रं।
महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयता मुदस्थात्।
अस्माक-मिन्द्र स्समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं या इषवस्ता जयन्तु ॥ 25
अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्वस्मानु देवा अवता हवेषु ।
उद्धर्षय मघव-न्नायुधान्युथ् सत्वनां मामकानां महा एसि ।
उद्वृत्रहन्-वाजिनां वाजिनान्युद्-रथानां जयतामेतु घोषः।
उप प्रेत जयता नरः स्थिरा व स्सन्तु बाहवः ।
```

इन्द्रों वः शर्म यच्छत्वनाधृष्या यथा ऽसथ । अवसृष्टा परा पत शरव्ये ब्रह्मस**्**शिता ॥ **26** गच्छामित्रान् प्र विश मैषां कञ्चनोच्छिषः । मर्माणि ते वर्मभि इछादयामि सोमस्त्वा राजा उमृतेनाभि वस्तां। उरोर्वरीयो वरिवस्ते अस्तु जयन्तं त्वामनु मदन्तु देवाः । यत्र बाणा स्संपतन्ति कुमारा विशिखा इव । इन्द्रों न स्तन्न वृत्रहा विश्वाहा शर्म यच्छतु ॥ 27 (12) 1.18 चमकं तृतीय अनुवाकः TS 4.7.3.1 & 2 for para 28 and 29 शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे । — । — । — । — । — कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वं च मे महश्च मे (28) सम्विच्च मे ज्ञात्रं च मे न्। । । । स्था में प्रस्थ में सीरं च में लयश म ऋतं च मेऽमृतं च मे ऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे

जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे सुगं च मे शयनं च मे सूषा च मे सुदिनं च मे ॥ 29 (13) 1.19 विहव्यम् TS 4.7.14.1 to TS 4.7.14.4 for para 30 to 33 ममाग्ने वर्ची विहवेष्वस्तु वयं त्वेन्थाना स्तनुवं पुषेम । महां नमन्तां प्रदिशश्चतस्र स्त्वया ऽद्ध्यक्षेण पृतना जयेम । । । <sup>-</sup> । । । । मम देवा विहवे सन्तु सर्व इन्द्रावन्तो मरुतो विष्णुरग्निः । ममान्तरिक्षमुरु गोपमस्तु मह्यं वातः पवतां कामे अस्मिन्न् । मिय देवा द्रविणमायजन्तां मय्याशीरस्तु मिय देवहूतिः ॥ 30 दैव्या होतारा वनिषन्त पूर्वे ऽरिष्टा स्स्याम तनुवा सुवीराः। मह्यं यजन्तु मम यानि हव्या ऽऽकूति स्सत्या मनसो मे अस्तु । एनो मा नि गां कतमच्चनाहं विश्वे देवासो अधि वोचता मे । देवीष्षडुर्वी-रुरु णः कृणोत विश्वे देवास इह वीरयद्ध्वं। मा हास्मिहि प्रजया मा तनूभिर् मा रधाम द्विषते सोम राजन्न । अग्निर्मन्युं प्रतिनुदन् पुरस्ताददब्धो गोपाः परि पाहि न स्त्वं ॥ 31 प्रत्यञ्चो यन्तु निगुतः पुनस्ते ऽमैषां चित्तं प्रबुधा वि नेशत् ।

धाता धातृणां भुवनस्य यस्पतिर् देवण् सवितार-मिभमातिषाहं ।

इमं यज्ञमिश्वनोभा बृहस्पतिर् देवाः पान्तु यजमानन् न्यर्त्थात् ।

इसं यज्ञमिश्वनोभा बृहस्पतिर् देवाः पान्तु यजमानन् न्यर्त्थात् ।

उरुव्यचा नो मिहष श्रामं यण्सदिस्मन्. हवे पुरुहूतः पुरुक्षु ।

स नः प्रजायै हर्यश्च मृडयेन्द्र मा नो रीरिषो मा परा दाः ॥ 32

ये न स्सपत्ना अपते भवन्त्विन्द्राग्निभ्या-मव बाधामहे तान् ।

वसवो रुद्रा आदित्या उपरिस्पृशं मोग्रं चेतार-मिधराजमक्रन्न् ।

अर्वाञ्च-मिन्द्र-ममुतो हवामहे यो गोजिद्-धनजि-दश्चजिद् यः ।

इमन्नो यज्ञं विहवे जुषस्वास्य कुर्मो हरिवो मेदिनं त्वा ॥ 33 (14)

#### **1.20** मृगार:

ा अग्नेर् मन्वे प्रथमस्य प्रचेतसो यं पाञ्चजन्यं बहव स्समिन्धते ।

विश्वस्यां विशि प्रविविशिवाण्स—मीमहे स नो मुञ्चत्वण्हसः ।

वस्येदं प्राणितिमिषद् यदेजित यस्य जातं जनमानं च केवलं ।

स्तौम्यग्निं नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्वण्हसः ।

इन्द्रस्य मन्ये प्रथमस्य प्रचेतसो वृत्रघ्नः स्तोमा उप मा─मुपागुः ।

यो दाशुषः सुकृतो हवमुप गन्ता स नो मुञ्चत्वण्हसः ॥ 34

य स्संग्रामं नयति सं वंशी युधे यः पुष्टानि सप्सृजति त्रयाणि । स्तौमीन्द्रं नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्व एहंसः। ण । मन्वे वां मित्रावरुणा तस्य वित्त ् सत्यौजसा दृ ्हणा यं नुदेथे । या राजान ए सरथं याथ उग्रा ता नो मुञ्चतमागसः। यो वा ए रथ ऋजुरिंभः सत्यधर्मा मिथु श्चरन्त-मुपयाति दूषयत्र् ॥ 35 स्तौमि मित्रावरुणा नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतमागसः। ा । — । — । — । — । वायो स्सवितुर् विदथानि मन्महे यावात्मन्वद् बिभृतो यौ च रक्षतः। यौ विश्वस्य परिभू बभूवतुस्तौ नो मुञ्चतमागसः। उप श्रेष्ठान आशिषो देवयोर्धर्मे अस्थिरत्र् । स्तौमि वायु ए सवितारं नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतमागसः। रथीतमौ रथीनामह ऊतये शुभंगिमष्ठौ सुयमेभि-रश्रैः ॥ 36 ययोवीं देवौ देवेष्विनिशितमोज स्तौ नो मुञ्चतमागसः। यदयातं वँहतु ए सूर्याया – स्त्रिचक्रेण सण्सदमिच्छमानौ । स्तौमि देवावश्विनौ नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतमागसः।

मरुतां मन्वे अधि नो ब्रुवन्तु प्रेमां वाचं विश्वामवन्तु विश्वे। आञ्चन्. हुवे सुयमानूतये ते नो मुञ्चन्त्वेनसः । तिग्ममायुधं वीडितण् सहस्वद्दिव्यण् शर्द्धः पृतनासु जिष्णु ॥ **37** स्तौमि देवान् मरुतो नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्वेनसः। ा । । । । । । । । । । । । । । आशून्. हुवे सुयमानूतये ते नो मुञ्चन्त्वेनसः । — ॥ — । — । । । । । । स्तौमि विश्वान् देवान् नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्वेनसः । ्रा अनुनो–ऽद्यानुमतिरन्विदनु मते त्वं वैश्वानरो न ऊत्या पृष्टो दिवि । 38

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para, 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

ये अप्रथेता-मितिभि-रोजोभिर्ये प्रतिष्ठे अभवतां वसूनां।

रतौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् एहसः।

उर्वी रोदसी वरिवः कृणोतं क्षेत्रस्य पत्नी अधि नो ब्रूयातं।

रतौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् एहसः।

रतौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् एहसः।

यत्ते वयं पुरुषत्रा यविष्ठा विद्या एस श्रुकृमा कच्च नागः॥ 39

कृधी स्वस्मा अदितेरनागा व्येना एसि शिश्रथो विष्वगग्ने ।

गुर्मा त्रिश्रथो विष्वगग्ने ।

यथा ह तद् वसवो गौर्यं चित् पदि षिता—ममुञ्चता यजत्राः ।

एवा त्वमस्मत् प्र मुञ्चा व्य एहः प्रातार्यग्ने प्रतरान्न आयुः ॥ 40 (15)

# 1.21 <u>सर्पाहुती मन्त्राः</u>

TS 5.5.10.1 to TS 5.5.10.3, for para 41

समीची नामासि प्राची दिक्तस्यास्ते उग्निरधिपति—रसितो रक्षिता

यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो

यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दधाम्यो—,

—जस्विनी नामासि दक्षिणा दिक्तस्यास्त इन्द्रोऽधिपतिः पृदाकुः ,

रिक्षता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दधामि ॥ 41 (16) 1.22 <u>सर्पाहुती मन्त्राः (अनुषङ्गं)</u>

समीची नामांसि प्राची दिक्तस्यांस्ते उग्निरधिपति रसितो । रिक्षता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दथा रक्षिता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्चनो द्वेष्टि तं वां जंभे दथामि प्राची नामासि प्रतीची दिक्तस्यास्ते सोमोऽधिपति स्स्वजो रक्षिता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दथा म्यवस्थावा नामास्युदीची दिक्तस्यास्ते वरुणोऽधिपति–स्तिरश्च राजी रिक्षता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दथा म्यिधेपत्नी नामासि बृहती दिक्तस्यास्ते बृहस्पति-रिधपतिः श्चित्रो रिक्षता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दथामि

**1.23** <u>गन्धर्वाहुतीः</u>

TS 5.5.10.4 to TS 5.5.10.5, for para 42

हेतयो नाम स्थ तेषां वः पुरो गृहा अग्निर्व इषव स्सिल्लो,
निलिंपा नाम स्थ तेषां वो दक्षिणा गृहाः पितरो व इषव स्सगरो,
विज्ञिणो नाम स्थ तेषां वः पश्चाद गृहा स्स्वप्नो व इषवो गह्नरो,
ऽवस्थावानो नाम स्थ तेषां व उत्तराद् गृहा आपो व इषव स्समुद्रो-,
ऽवस्थावानो नामस्थ तेषां व उपरि गृहा वर्.षं व इषवोऽवस्वान्,
क्रिव्या नामस्थ पार्त्थिवा-स्तेषां व इह गृहा अन्नं व इषवो निमिषो,
वातनामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि
तं वो जंभे दधामि ॥ 42 (17)

1.24 <u>गन्धर्वाहुतीः (अनुषङ्गं)</u>

हेतयो नाम स्थ तेषां वः पुरो गृहा अग्निर्व इषव स्सलिलो ा वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो । यश्च नो द्वेष्टि तं ँवो जंभे **दधामि** निलिंपा नाम स्थ तेषां वो दक्षिणा गृहाः पितरो व इषवस्सगरो वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे **दधामि** वजिणो नाम स्थ तेषां वः पश्चाद् गृहा स्स्वप्नो व इषवो न । गह्नरो वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे **दधा** म्यवस्था वा नो नाम स्थ तेषां व उत्तराद् गृहा आपो व इषव स्समुद्रो वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं दिष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दथा म्यधिपतयो नाम स्थ तेषां व उपरि गृहा वर्.षं व इषवोऽवस्वान् वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दथामि

क्रव्या नामस्थ पार्त्थिवा – स्तेषां व इह गृहा अन्नं व न – । – । – । – । इषवो निमिषो वातनामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते – । – – । यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे **दधामि** ॥ 42A (17A)

## 1.25 अज्यानि मन्त्राः

TS 5.7.2.3 to TS 5.7.2.5, for para 43 रातायुधाय रातवीर्याय रातोतये ऽभिमातिषाहे । रातं यो न रशरदो अजीतानिन्द्रो नेषदति दुरितानि विश्वा । ये चत्वारः पथयो देवयाना अन्तरा द्यावापृथिवी वियन्ति । तेषां यो अज्यानि-मजीति-मावहात्तस्मै नो देवाः परि दत्तेह सर्वे । ग्रीष्मो हेमन्त उत नो वसन्त इशरद् वर्.षा स्सुवितन्नो अस्तु । तेषा-मृतूना ए शतशारदानां निवात एषामभये स्याम । इदुवथ्सरायं परिवथ्सरायं सम्वथ्सरायं कृणुता बृहन्नमः । तेषां वय ए सुमतौ यज्ञियानां ज्योगजीता अहता स्स्याम । भद्रान्नः श्रेय स्समनैष्ट देवा स्त्वयाऽवसेन समशीमहि त्वा। स नो मयोभूः पितो आ विशस्व शं तोकाय तनुवे स्योनः ॥ 43 (18) TS 7.3.12.1, for para No. 44 भूतं भव्यं भविष्यद् वषट् थ्स्वाहा नम , ऋख् साम-यजुर् वषट् थ्स्वाहा नमो,

## 1.26 अथर्वशीर्षं

TB 1.5.8.1 to TB 1.5.8.3, for para 45, 46, 47 इन्द्रों दधीचो अस्तभिः । वृत्राण्यप्रतिष्कुतः । जघान नवतीर्नव । इच्छन्नश्वस्य यच्छिरः । पर्वतेष्वपश्रितं । तद्विदच्छर्यणावति । ा । । । । । । । । । । । । । अद्राह गोरमन्वत । नाम त्वष्टु –रपीच्यं । इत्था चन्द्रमसो गृहे । इन्द्रमिद् गाथिनो बृहत् ॥ 45 इन्द्र-मर्केभि-रर्किणः । इन्द्रं वाणीरनूषत । इन्द्र इद्धर्यो स्सचा । संमिश्ल आ वचोयुजा। इन्द्रो वजी हिरण्ययः। इन्द्रो दीर्घाय चक्षसे । आ सूर्य ् रोहयद् दिवि । वि गोभि-रद्रिमैरयत् । इन्द्र वाजेषु नो अव । सहस्रप्रधनेषु च ॥ 46 उग्र उग्राभि-रूतिभिः । तमिन्द्रं ँवाजयामसि । महे वृत्राय हन्तवे । स वृषा वृषभो भुवत् । इन्द्र स्स दामने कृतः । ओजिष्ठ स्सबले हितः । द्युम्नी २लोकी स सौम्यः । गिरा वज्रो न संभृतः । सबलो अनपच्युतः । ववक्षुरुग्रो अस्तृतः ॥ 47 (20)

## 1.27 प्रत्यंगिरस:

```
T.B.2.4.2.1 to T.B.2.4.2.4, for para No 48 to 50
चक्षुषो हेते मनसो हेते। वाचो हेते ब्रह्मणो हेते।
यो माऽघायू-रभिदासति । तमग्ने मेन्याऽमेनिं कृणु ।
यो मा चक्षुषा यो मनसा । यो वाचा ब्रह्मणाऽघायु-रिभदासति ।
तयाऽग्ने त्वं मेन्या । अमुममेनिं कृणु ।
यत् किञ्चासौ मनसा यच्च वाचा ।
यज्ञैर् जुहोति यजुषा हविर्भिः ॥ 48
तन् मृत्युर्. निर्.ऋत्या सम् विदानः । पुरा दिष्टादाहु ती – रस्यहन्तु ।
यातुधाना निर्.ऋतिरादु रक्षः । ते अस्य घ्नंत्वनृतेन सत्यं ।
इन्द्रेषिता आज्यमस्य मध्नन्तु । मा तथ् समृद्धि यदसौ करोति ।
हिन्मं तेऽहं कृत्र हिवः। यो मे घोर-मचीकृतः।
अपाञ्चौ त उभौ बाहू । अपनह्याम्यास्यं ॥ 49
सर्वं ते ऽवधिषं कृतं । पुराऽमुष्यं वषट्कारात् ।
यज्ञं देवेषु नस्कृधि । स्विष्ट-मस्माकं भूयात् ।
माऽस्मान् प्रापन्नरातयः । अन्ति दूरे सतो अग्ने ।
```

```
भ्रातृव्यस्याभिदासतः । वषट्कारेण वज्रेण ।
कृत्या एं हिन्म कृतामहं। यो मा नक्तं दिवां सायं।
प्रातश्चाह्नो निपीयति । अद्या तमिन्द्र वज्रेण ।
भ्रातृव्यं पादयामसि ॥ 50 (21)
T.B.2.5.1.1 to T.B.2.5.1.3, for para 51 to 53
प्राणो रक्षति विश्वमेजत् । इयों भूत्वा बहुधा बहूनि ।
स इथ् सर्वं वयानशे । यो देवो देवेषु विभूरन्तः ।
आवृदूदात् क्षेत्रियद्ध्वगद् वृषा । तमित् प्राणं मनसोपशिक्षत ।
अग्रं देवाना-मिदमत्तु नो हविः । मनसश्चित्तेदं ।
भूतं भव्यं च गुप्यते । तब्धि देवेष्वग्रियं ॥ 51
आ न एतु पुरश्चरं । सह देवै-रिमण् हवं ।
मनः श्रेयसि श्रेयसि । कर्मन्. यज्ञपतिं दधत् ।
जुषतां मे वागिद्ध हविः । विराड् देवी पुरोहिता ।
हव्यवाडनपायिनी । यया रूपाणि बहुधा वदन्ति ।
पेशार्थस देवाः परमे जनित्रे । सा नो विराडनपस्फुरन्ती ॥ 52
```

वार्देवी जुषतामिद्ध हिवः । चक्षुर् देवानां ज्योतिरमृते न्यकं ।
अस्य विज्ञानाय बहुधा निधीयते । तस्य सुम्न-मशीमि ।
मा नो हासीद् विचक्षणं । आयुरिन्नः प्रतीर्यतां ।
अनन्धा-श्रक्षुषा वयं । जीवा ज्योति-रशीमि ।
सुवर् ज्योति-रुतामृतं । श्रोत्रेण भद्रमुत शृण्वन्ति सत्यं ।
श्रोत्रेण वाचं बहुधोद्यमानां । श्रोत्रेण मोदश्च महश्च श्रूयते ।
श्रोत्रेण सर्वा दिश आशृणोमि । येन प्राच्या उत दक्षिणा ।
प्रतीच्यै दिशः शृण्वन्त्युत्तरात् । तदिच्छ्रोत्रं बहुधोद्यमानं ।
अरान्न नेमिः परि सर्वं बभूव ॥ 53 (22)

## T.B.2.7.7.1 to T.B.2.7.7.7, for para 54 to 60

सि ्हे व्याघ्र उत या पृदांकौ । त्विषि – रग्नौ ब्राह्मणे सूर्ये या । इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आग्न वर्चसा सम् विदाना । या राजन्ये दुन्दुभावायतायां । अश्वस्य क्रंद्ये पुरुषस्य मायौ । इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आग्न वर्चसा सम् विदाना । इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आग्न वर्चसा सम् विदाना । या हस्तिनि द्वीपिनि या हिरण्ये । त्विषि – रश्वेषु पुरुषेषु गोषु ॥ 54

इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आगन् वर्चसा सम्विदाना । रथे अक्षेषु वृषभस्य वाजे । वाते पर्जन्ये वरुणस्य शुष्मे । इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आगन् वर्चसा सम्वदाना । इन्द्राय त्वा तेजस्वते तेजस्वन्त श्रीणामि । इन्द्राय त्वौजस्वत ओजस्वन्त श्रीणामि ॥ **55** इन्द्राय त्वा पयस्वते पयस्वन्त अर्थाणामि । ्रा — । इन्द्राय त्वाऽऽयुष्मत आयुष्मन्त्र श्रीणामि । तेजोऽसि । तत्ते प्रयच्छामि । तेजस्वदस्तु मे मुखं । तेजस्वच्छिरो अस्तु मे । तेजस्वान्. विश्वतः प्रत्यङ् । तेजसा संपिपृग्धि मा । ओजोऽसि । तत्ते प्रयच्छामि ॥ 56 ओजस्वदस्तु मे मुखं। ओजस्वच्छिरो अस्तु मे। । । । ओजस्वान्. विश्वतः प्रत्यङ् । ओजसा संपिपृग्धि मा । पयोऽसि । ा । । । । । । । । । तत्ते प्रयच्छामि । पयस्वदस्तु मे मुखं । पयस्वच्छिरो अस्तु मे । पयस्वान्. विश्वतः प्रत्यङ् । पयसा संपिपृग्धि मा ॥ 57

```
आयुरिस । तत्ते प्रयच्छामि । आयुष्मदस्तु मे मुखं ।
आयुष्मच्छिरो अस्तु मे । आयुष्मान्. विश्वतः प्रत्यङ् ।
आयुषा संपिपृग्धि मा । इममंग्न आयुषे वर्चसे कृधि ।
प्रियण् रेतो वरुण सोम राजन्न् । मातेवास्मा अदिते शर्म यच्छ ।
विश्वे देवा जरदिष्टर् यथाऽसंत् ॥ 58
आयुरिस विश्वायुरिस । सर्वायुरिस सर्वमायुरिस ।
यतो वातो मनोजवाः। यतः क्षरन्ति सिन्धवः।
तासां त्वा सर्वासाएं रुचा । अभिषिञ्चामि वर्चसा ।
समुद्र इवासि गह्मना । सोम इवास्यदाभ्यः ।
अग्निरिव विश्वतः प्रत्यङ् । सूर्यं इव ज्योतिषा विभूः ॥ 59
अपां यो द्रवणे रसः । त-मह-मस्मा आमुष्यायणाय ।
तेजसे ब्रह्मवर्चसाय गृह्णामि । अपां य ऊर्मी रसः ।
त-मह-मस्मा अमुष्यायणाय । ओजसे वीर्याय गृह्णामि ।
अपां यो मद्ध्यतो रसः । त-मह-मस्मा आमुष्यायणाय ।
पृष्ट्ये प्रजननाय गृह्णामि । अपां यो यज्ञियो रसः ।
- । । । । । । । । त–मह-मस्मा आमुष्यायणाय । आयुषे दीर्घायुत्वाय गृह्णामि ॥ 60 (23)
```

## **1.28** <u>अन्न सूक्तं</u>

```
T.B.2.8.8.1 to T.B.2.8.8.4, for para 61 to 63
अहमस्मि प्रथमजा ऋतस्य । पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य नाभिः ।
यो मा ददाति स इ देव मा वाः । अह-मन्न-मन्न-मदन्तमि ।
्रा — ग्रा । । । । । । । पूर्व-मग्नेरिप दहत्यन्नं । यत्तौ हा ऽऽसाते अहमुत्तरेषु ।
। । । । । । । । व्यात्तमस्य पशव स्सुजंभं । पश्यन्ति धीराः प्रचरन्ति पाकाः ।
जहाम्यन्यं न जहाम्यन्यं । अहमन्नं वैशमिच्चरामि ॥ 61
समानमर्थं पर्येमि भुंजत् । को मामन्नं मनुष्यो दयेत ।
पराके अन्नं निहितं लोक एतत् । विश्वैर् देवैः पितृभिर् गुप्तमन्नं ।
यदद्यते लुप्यते यत् परोप्यते । शततमीसा तनूर्मे बभूव ।
महान्तौ चरू सकृद्दुग्धेन पप्रौ।
दिवञ्च पृश्चिम पृथिवीं च साकं।
तथ्संपिबन्तो न मिनन्ति वेधसः।
नैतद् भूयो भवति नो कनीयः ॥ 62
ा । । । । । । । . . . . . अन्नं प्राणमन्न-मपानमाहुः । अन्नं मृत्युं तमु जीवातुमाहुः ।
मोघ-मन्नं विन्दते अप्रचेताः । सत्यं ब्रवीमि वध इथ्स तस्य ।
```

नार्यमणं पुष्यित नो सखायं । केवलाघो भवित केवलादी ।
अहं मेघ स्स्तनयन् वर्षित्रस्मि । मा-मदन्त्य-ह-मद्म्य-न्यान् ॥
अहं सदमृतो भवामि । मदादित्या अधि सर्वे तपन्ति । 63

1.29 वाख् सूक्तं

T.B.2.8.8.4 for Para 64

देवीं वाचमजनयन्त यद् वाग्वदन्ति । 64

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para, 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

देवीं वाचमजनयन्त देवाः । तां विश्वरूपाः पश्वो वदन्ति ।
सा नो मन्द्रेष मूर्जं दुहाना । धेनुर्वागस्मानुप सुष्टुतैतु । 64a

पद् वाग्वदन्त्य विचेतनानि । राष्ट्री देवानां निषसाद मन्द्रा ।
चतस्र ऊर्जं दुदुहे पया एसि ।
विव स्विदस्याः परमं जगाम ॥ 64b

The expansion 64a appearing in TB.2.4.6.10

The expansion 64b appearing in TB.2.4.6.11

TB 2.8.8.4 to TB 2.8.8.5 for Para 65,66 अनन्ता-मन्तादिध निर्मितां महीं । यस्यां देवा अदधुर् भोजनानि । एकाक्षरां द्विपदा ए षट्पदाञ्च । वाचं देवा उपजीवन्ति विश्वे । वाचं देवा उपजीवन्ति विश्वे । वाचं गन्धर्वाः पश्वो मनुष्याः । वाचीमा विश्वा भुवनान्यर्पिता । सा नो हवं जुषता-मिन्द्रपत्नी । वागक्षरं प्रथमजा ऋतस्य । वेदानां माता-ऽमृतस्य नाभिः ॥ 65 सा नो जुषाणोपयज्ञ-मागात् । अवन्ती देवी सुहवा मे अस्तु । यामृषयो मन्त्रकृतो मनीषिणः । अन्वैच्छन् देवा–स्तपसा श्रमेण । तां देवीं वाच ् हविषा यजामहे । सा नो दधातु सुकृतस्य लोके । चत्वारि वाक् परिमिता पदानि । तानि विदुर् ब्राह्मणा ये मनीषिणः । गुहा त्रीणि निहिता नेङगयन्ति । तुरीयं वाचो मनुष्या वदन्ति ॥ 66 1.30 श्रद्धा सक्तं TB 2.8.8.5 to TB 2.8.8.8 for Para 67,68, 69a श्रद्धयाऽग्नि स्समिद्ध्यते । श्रद्धयां विन्दते हविः । श्रद्धां भगस्य मूर्द्धनि । वचसा ऽऽवेदयामसि । प्रिय श्रे खे ददंतः । प्रिय श्रे खे दिदासतः ।

```
प्रियं भोजेषु यज्वसु । इदं म उदितं कृधि ।
यथा देवा असुरेषु । श्रद्धामुग्रेषु चिक्रिरे ॥ 67
एवं भोजेषु यज्वसु । अस्माक-मुदितं कृधि ।
श्रद्धां देवा यजमानाः । वायुगोपा उपासते ।
श्रद्धा 🗸 हृदय्यया – ऽऽकूत्या । श्रद्धया हूयते हविः ।
श्रद्धां प्रातर्. हंवामहे । श्रद्धां मद्ध्यन्दिनं परि ।
श्रद्धाण् सूर्यस्य निमुचि । श्रद्धे श्रद्धांपयेह मा ॥ 68
श्रद्धा देवानधिवस्ते । श्रद्धा विश्वमिदं जगत् ।
श्रद्धां कामस्य मातरं । हविषा वर्द्धयामसि । 69a
1.31 ब्रह्म सुक्त
TB 2.8.8.10 to TB 2.8.8.11 for Para 69b to 71
ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं पुरस्तात् । वि सीमत स्सुरुचो वेन आवः ।
स बुद्ध्नया उपमा अस्य विष्ठाः । सतश्च योनि–मसतश्च विवः ॥
पिता विराजामृषभो रयीणां । अन्तरिक्षं ँविश्वरूप आविवेश ॥ 69b
तमकैरभ्यर्च्चन्ति वथ्सं । ब्रह्म सन्तं ब्रह्मणा वर्द्धयन्तः ॥
ब्रह्म देवानजनयत् । ब्रह्म विश्वमिदं जगत् ॥
ब्रह्मणः क्षत्रं निर्मितं । ब्रह्म ब्राह्मण आत्मना ॥
```

अन्तरस्मिन्निमे लोकाः । अन्त र्विश्वमिदं जगत् । ब्रह्मैव भूतानां ज्येष्ठं । तेन कोऽर्.हति स्पर्छितुं ॥ 70 ब्रह्मं देवा-स्त्रयस्त्रिण्शत्। ब्रह्मनिन्द्र प्रजापती। ब्रह्मन्. ह विश्वा भूतानि । नावीवान्त स्समाहिता ॥ \_ । \_ । ा । \_ । \_ । \_ । \_ । घृतं पिन्वन्नजर्ण् सुवीरं । ब्रह्म समिद् भवत्याहुतीनां ॥ 71 TB 2.8.8.11 to TB 2.8.8.11 for Para 72 आ गावो अग्मन्नुत भद्र-मक्रन्न् । सीदन्तु गोष्ठे रणयन्त्वस्मे ॥ प्रजावतीः पुरुरूपा इह स्युः । इन्द्राय पूर्वी रुषसो दुहानाः । इन्द्रो यज्वने पृणते च शिक्षति । उपेद्दति न स्वं मुषायति । ्। । । । । । । । । । भूयोभूयो रियमिदस्य वर्द्धयन्न्। अभिन्ने खिल्ले निद्धाति देवयुं। । न ता नञन्ति न ता अर्वा । 72

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para, 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

```
न ता नशिन् न दभाति तस्करः ।

नैना अमित्रो व्यथिरादधर्षति ।

देवा ७ श्च याभिर् यजते ददाति च ।

च्योगिताभि स्सचते गोपति स्सह ॥ 72a

न ता अर्वा रेणुककाटो अञ्चते ।

न स७ स्कृतत्र – मुपयन्ति ता अभि ।

उक्तगायमभयं तस्य ता अनु ।

गावो मर्त्यस्य विचरन्ति यज्वनः । 72b

Both 72a and 72b appearing in T.B.2.4.6.9
```

#### TB 2.8.8.12 for Para 73 to 74

गावो भगो गाव इन्द्रों मे अच्छात्। गाव स्सोमस्य प्रथमस्य भक्षः।
इमा या गाव स्सजनास इन्द्रः। इच्छामी-ब्हृदा मनसा चिदिन्द्रं।
यूयं गावो मेदयथा कृशञ्चित्।
अञ्चलीलं चित् कृणुथा सुप्रतीकं॥ 73

भद्रं गृहं कृणुथ भद्रवाचः। बृहद् वो वय उच्यते सभासु।
प्रजावती स्सूयवसण् रिशन्तीः। शुद्धा अप स्सुप्रपाणे पिबन्तीः।
मा व स्तेन ईशत मा ऽघशण्सः। परि वो हेती रुद्रस्य वृंज्यात्।

```
उपेद-मुपपर्चनं । आसु गोषूपपृच्यतां ।
उपर्.षभस्य रेतसि । उपेन्द्र तव वीर्ये ॥ 74 (24)
1.33 सूर्या चन्द्रमसा सूक्तं
TB 2.8.9.1 for Para 75 to 77
ता सूर्याचन्द्रमसा विश्वभृत्तमा महत् । तेजो वसुमद्-राजतो दिवि ।
- ॥ - । ।
पती द्युमद् विश्वविदा उभा दिवः ।
सूर्या उभा चन्द्रमसा विचक्षणा ॥ 75
विश्ववारा वरिवोभा वरेण्या । ता नोऽवतं मतिमन्ता महिव्रता ।
— । । ।
विश्ववपरी प्रतरणा तरन्ता । सुवर्विदा दृशये भूरिरश्मी ।
सूर्या हि चन्द्रा वसु त्वेष दर्.शता ।
मनस्विनोभा ऽनुचरतोनु सं दिवं।
अस्य श्रवो नद्य स्सप्त बिभ्रति ।
चावाक्षामा पृथिवी दर्.शतं वपुः।
```

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para, 2nd word /part from first part of Second para and so on. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासु जातः कश्यपो यास्विन्द्रः।
अग्नियाँ गर्भं दिधरे विरूपास्ता न आपश्शे स्योना भवन्तु ॥

यासा थ्राजा वरुणो याति मद्ध्ये सत्यानृते अवपश्यन् जनानां।

मधुश्चुत श्रुचयो याः पावकास्ता न आपश्शे स्योना भवन्तु ॥ ७७००

```
<mark>यासां देवा</mark> दिवि कृण्वन्ति भक्ष य्या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति ।
याः पृथिवीं पर्यसोन्दन्ति शुक्रास्ता न आप३श्च स्योना भवन्तु ॥
सर्वा अग्नी ए रफ्सुषदो हुवे वो मयि वर्ची
बलमोजो नि धत्त ॥ 77b
्र
<mark>आपो भद्रा</mark> घृतमिदाप आसु रग्नीषो मौ बिभ्रत्याप इत्ताः ।
्रा<mark>आदित्प</mark>रयाम्युत वा राृणोम्या मा घोषो गच्छति वाङ्न आसां ।
Expansiom 77a appearing in TS 5.6.1.1
Expansiom 77b appearing in TS 5.6.1.2
Expansiom 77c appearing in TS.5.6.1.4
```

## **1.34** <u>नासदासीय सूक्तं</u>

```
TB 2.8.9.3 to TB 2.8.9.7 for Para 78 to 81
नासंदासीन्नो सदासीत् तदानीं । नासीद्-रजो नो व्योमा परो यत् ।
कि-मावरीवः कुह कस्य शर्मन् ।
अंभः किमासीद्-गहनं गभीरं ॥ 78
न मृत्यु-रमृतं तर्.हि न । रात्रिया अह्न आसीत् प्रकेतः ।
ा ॥ ॥
आनीदवात ७ स्वधया तदेकं । तस्माद्धान्यन् न परः किं चनास ।
तम आसीत् तमसा गूढमग्रे प्रकेतं । सलिल एं सर्वे मा इदं ।
तुच्छे नाभ्वपिहितं यदासीत् । तमसः तन्महिना जायतैकं ।
कामस्तदग्रे समवर्त्तताधि । मनसो रेतः प्रथमं वदासीत् ॥ 79
स तो बन्धुमसति निरविन्दन्न् । हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषा ।
तिरश्चीनो विततो रिंग-रेषां ।
अधः स्विदासी(3) दुपरि स्विदासी(3)त् ।
रेतोधा आंसन् महिमान आसन्न्।
स्वधा अवस्तात् प्रयतिः परस्तात् ।
को अब्हा वेद क इह प्र वीचत्।
कुत आजाता कुत इयं विसृष्टिः ।
```

अर्वाग् देवा अस्य विसर्जनाय ।
अथा को वेद यत आबभूव ॥ 80
इयं विस्षिर् यत आबभूव । यदि वा दधे यदि वा न ।
यो अस्याद्ध्यक्षः प्रमे व्योमन्न् । सो अङ्ग वेद यदि वा न वेद ।
कि स्विद्-वनं क उस वृक्ष आसीत् ।
यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षः । मनीषिणो मनसा पृच्छतेदु तत् ।
यदद्ध्यतिष्ठद् भुवनानि धारयन् । ब्रह्म वनं ब्रह्म स वृक्ष आसीत् ।
यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षः ॥ मनीषिणो मनसा विब्रवीमि वः ।
वतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षः ॥ मनीषिणो मनसा विब्रवीमि वः ।
ब्रह्माद्ध्यतिष्ठद् भुवनानि धारयन् । 81

#### 1.35 भाग्य सूक्तं

#### TB 2.8.9.7 to TB 2.8.9.9 for Para 82 to 84

```
भग प्रणेतर् भग सत्यराधः । भगेमां धियमुदव ददन्नः ।
भग प्र णो जनय गोभिरश्वैः । भग प्र नृभिर् नृवन्त स्स्याम ॥
उतेदानीं भगवन्त स्स्याम । उत प्रपित्व उत मद्ध्ये अहां ।
उतोदिता मघवन्थ् सूर्यस्य । वयं देवाना एं सुमतौ स्याम ॥
भग एव भगवा ् अस्तु देवाः । तेन वयं भगवन्त स्स्याम । 83
तन्त्वा भग सर्व इज्जोहवीमि। स नो भग पुरएता भवेह ॥
समद्ध्वरायोषसो नमन्त । दधिक्रावेव शुचये पदाय ।
अर्वाचीनं वसुविदं भगन्नः । रथमिवाश्चा वाजिन आ वहन्तु ॥
अश्वावतीर् गोमतीर् न उषासः । वीरवती स्सदमुच्छन्तु भद्राः ।
घृतं दुहाना विश्वतः प्रपीनाः ।
यूयं पात स्वस्तिभि स्सदानः ॥ 84 (25)
```

## 1.36 नक्षत्र सुक्तं(वाक्यं)

#### T.B.3.1.1.1 to T.B.3.1.3.3, for para 85 to 112

#### 1.नक्षत्रं - कृत्तिका

## देवता - अग्निः

अग्निर्नः पातु कृतिकाः । नक्षत्रं देवमिन्द्रियं । इदमासां विचक्षणं । हिवरासं जुहोतन । यस्य भान्ति रञ्गयो यस्य केतवः । \_\_\_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_\_ । यस्येमा विश्वा भुवनानि सर्वा । स कृत्तिकाभिरिभ सम्वसानः । \_\_\_\_\_ । \_\_\_\_ । \_\_\_\_ । \_\_\_\_ । \_\_\_\_ । \_\_\_\_ । \_\_\_\_ । अग्निर्नो देव स्सुविते दधातु ॥ 1

#### 2. नक्षत्रं – रोहिणी

#### देवता – प्रजापतिः

## <u> 3.नक्षत्रं – मृगशीर्.षः</u>

#### देवता - सोमः

सोमो राजा मृगशीर्षण आगन्न्। शिवं नक्षत्रं प्रियमस्य धाम ।

आप्यायमानो बहुधा जनेषु । रेतः प्रजां यजमाने दधातु । 86

यते नक्षत्रं मृगशीर्षमस्ति । प्रियण् राजन् प्रियतमं प्रियाणां ।

तस्मै ते सोम हिवषा विधेम । शन्न एधि द्विपदे शंचतुष्पदे ॥ 3

# <u>4. नक्षत्रं – आर्द्रा</u> <u>देवता – रुद्रः</u>

आर्द्रया रुद्रः प्रथमान एति । श्रेष्ठो देवानां पतिरिष्नियानां ।
नक्षत्रमस्य हिविषा विधेम । मा नः प्रजा ए रीरिषन् मोत वीरान् ।
हेती रुद्रस्य परि णो वृणकु । आर्द्रा नक्षत्रं जुषता ए हिविनः । 87
पमुञ्चमानौ दुरितानि विश्वा । अपाधशण्स-सुदतामरातिं ॥ 4

# <u> 5.नक्षत्रं – पुनर्वसु</u> <u>देवता – अदितिः</u>

पुनर्नो देव्यदितिः स्पृणोतु । पुनर्वसू नः पुनरेतां यज्ञां ।
पुनर्नो देवा अभियन्तु सर्वे । पुनः पुनर्वो हिवषा यजामः ।
प्वा न देव्यदिति–रनर्वा । विश्वस्य भर्जी जगतः प्रतिष्ठा ।
पुनर्वसू हिवषा वर्द्धयन्ती । प्रियं देवाना–मप्येतु पाथः ॥ 5 (88)

# 6.नक्षत्रं – पुष्यः देवता – बृहस्पतिः

# 7. नक्षत्रं –आश्रेषं देवता - सपिः इद्धं सर्पेभ्यो हविरस्तु जुष्टं। आश्रेषा येषा-मनुयन्ति चेतः। 89 ये अन्तरिक्षं पृथिवीं क्षियन्ति । ते न स्सर्पासो हवमागमिष्ठाः । ये रोचने सूर्यस्यापि सर्पाः । ये दिवं देवी-मनु सञ्चरन्ति । येषामाश्रेषा अनुयन्ति कामं । तेभ्य स्सर्पेभ्यो मधुमज्जुहोमि ॥ 7 देवता - पितरः 8.नक्षत्रं - मघा उपहृताः पितरो ये मघासु । मनोजवस स्सुकृतं स्सुकृत्याः । ते नो नक्षत्रे हवमागमिष्ठाः । स्वधाभिर् यज्ञं प्रयतं जुषन्तां । 90 ये अग्निदग्धा ये उनग्निदग्धाः । ये उमुँलोकं पितरः क्षियन्ति । या ७ श्रे विद्य या ं उ च न प्रविद्य । मघासु यज्ञ ए सुकृतं जुषन्तां ॥ 8 9.नक्षत्रं - पूर्वफल्गुनी देवता - अर्यमा गवां पतिः फल्गुनीना-मिस त्वं । तदर्यमन् वरुण मित्र चारु । तं त्वां वय एं संनितार एं सनीनां । जीवा जीवन्तमुप सम्वैं वेशेम । येनेमा विश्वा भुवनानि सञ्जिता। यस्य देवा अनुसाँय्यन्ति चेतः । 91

अर्यमा राजाऽजर-स्तुविष्मान् । --। - । फल्गुनीना-मृषभो रोरवीति ॥ 9 - । 10.नक्षत्रं – उत्तर फल्गुनी

भेष्ठो देवानां भगवो भगासि । तत्त्वा विदुः फल्गुनी-स्तस्य वित्तात् ।

अस्मभ्यं क्षत्रमजर्ण् सुवीयं । गोम-दश्च-वदुपसन्नुदेह ।

भगो ह दाता भग इत्प्रदाता । भगो देवीः फल्गुनी-राविवेश ।

भगस्येतं प्रसवं गमेम । यत्र देवै स्सधमादं मदेम । ॥ 10/92

## 11.नक्षत्रं - हस्तः

देवता - सविता

देवता - भगः

आयातु देव स्सिवितोपयातु । हिरण्ययेन सुवृता रथेन ।
वहन्. हस्त्र सुभगं विद्यनापसं । प्रयच्छन्तं पपुरिं पुण्यमच्छ ।
हस्तः प्रयच्छत्वमृतं वसीयः । दक्षिणेन प्रतिगृभ्णीम एनत् ।
तातार-मद्य सविता विदेय । यो नो हस्ताय प्रसुवाति यज्ञं ॥ 11

## 12. नक्षत्रं - चित्रा

देवता - त्वष्टा

<u> 14.नक्षत्रं –</u> विशाखा

देवता - इन्द्राग्नीः

## 15. पौर्णमासि

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात् । उन्मद्ध्यतः पौर्णमासी जिगाय ।

तस्यां देवा अधि सम्वसन्तः । उत्तमे नाक इह मादयन्तां ।

पृथ्वी सुवर्चा युवित स्सजोषाः । पौर्णमास्युदगा—च्छोभमाना ।

आप्याययन्ती दुरितानि विश्वा ।

उरुं दुहां यँजमानाय यज्ञं ॥ 15/96 (26)

16.नक्षत्रं - अनूराधा देवता – मित्रः ऋद्ध्यास्म हव्यैर् नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु । अनूराधान्. हविषां वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरदस्सवीराः । चित्रं नक्षत्र-मुदंगात् पुरस्तात् । अनूराधास इति यद् वदन्ति । तन्मित्र एति पथिभिर् देवयानैः । हिरण्ययैर् विततै-रन्तरिक्षे ॥ 16 17.नक्षत्रं - ज्येष्ठा देवता - इन्द्रः इन्द्रो ज्येष्ठामनु नक्षत्रमेति । यस्मिन् वृत्रं वृत्रतूर्ये ततार । 97 तस्मिन् वय-ममृतं दुहानाः । क्षुधन्तरेम दुरितिं दुरिष्टिं । पुरन्दराय वृषभाय धृष्णवे । अषाढाय सहमानाय मीढुषे । इन्द्राय ज्येष्ठा मधुमद् दुहाना । उरुं कृणोतु यजमानाय लोकं ॥ 17 18.नक्षत्रं - मूलं देवता – प्रजापतिः ्रा । । । । । । । । । । । । । । मूलं प्रजां वीखतीं विदेय । पराच्येतु निर्.ऋतिः पराचा । गोभिर् नक्षत्रं पशुभि स्समकं । अहर् भूयाद् यजमानाय मह्यं । 98 अहर्नो अद्य सुविते दंधातु । मूलं नक्षेत्रमिति यद् वदन्ति । पराचीं वाचा निर्ऋतिं नुदामि । शिवं प्रजायै शिवमस्तु मह्यं ॥ 18

# 19.नक्षत्रं - पूर्वाषाढा दवता – आपः या दिव्या आपः पयसा संबभूवुः । या अन्तरिक्ष उत पार्त्थिवीर्याः । यासामषाढा अनुयन्ति कामं। ता न आपः रा७ स्योना भवन्तु। याश्च कूप्या याश्च नाद्या स्समुद्रियाः । याश्च वैशन्तीरुत प्रासचीर्याः । 99 यासामषाढा मधु भक्षयन्ति । ता न आपः रा७ स्योना भवन्तु ॥ 19 देवता - विश्वेदेवाः 20.नक्षत्रं - उत्तराषाढा तन्नो विश्वे उपशृण्वन्तु देवाः । तदषाढा अभि सम्ययन्तु यज्ञं । तन्नक्षत्रं प्रथतां पशुभ्यः । कृषिर् वृष्टिर् यजमानाय कल्पतां । शुभ्राः कन्या युवतय स्सुपेशसः । कर्मकृतं स्सुकृतो वीर्यावतीः । विश्वान् देवान्. हविषा वर्द्धयन्तीः । अषाढाः काम मुपयान्तु यज्ञं ॥ 20/100 21.नक्षत्रं - अभिजिद् देवता - ब्रह्मा यस्मिन् ब्रह्मा ऽभ्यजयथ् सर्वमेतत् । अमुञ्च लोकमिदमूच सर्वं। तन्नो नक्षत्र-मभिजिद् विजित्य । श्रियं दधात्वहणीयमानं । उभौ लोकौ ब्रह्मणा सञ्जितेमौ । तन्नो नक्षत्र-मभिजिद् विचष्टां । तस्मिन् वयं पृतना स्संजयेम । तन्नो देवासो अनुजानन्तु कामं ॥ 21

```
22.नक्षत्रं – श्रवणं
                                        देवता - विष्णुः
राष्ट्रिकान्ति श्रोणा-ममृतस्य गोपां ।
- । - । - । ।
पुण्यामस्या उपशृणोमि वाचं । 101
महीं देवीं विष्णुपत्नी-मजूर्यां। प्रतीची-मेना ्हिविषा यजामः।
त्रेधा विष्णु - रुरुगायो विचक्रमे । महीं दिवं पृथिवी - मन्तरिक्षं ।
तच्छ्रोणैति श्रवं इच्छमाना ।
पुण्य 🛮 २लोकं ँयजमानाय कृण्वती ॥ 22
23.नक्षत्रं – श्रविष्टा
                                        देवता - वसवः
अष्टौ देवा वसंव स्सोम्यासः ।
चतस्रो देवीरजराः श्रविष्ठाः ।
ते युज्ञं पान्तु रजसः परस्तात् ।
सम्वथ्सरीण-ममृतं स्वस्ति । 102
पुण्यन्नक्षत्र-मभि सम् विशाम । मा नो अराति-रघश्र सागन्न ॥ 23
```

# 24.नक्षत्रं – शतभिषक् देवता – वरुणः क्षत्रस्य राजा वरुणो ऽधिराजः । नक्षत्राणा ए रातभिषग् वसिष्ठः । तौ देवेभ्यः कृणुतो दीर्घमायुः । शत्र सहस्रा भेषजानि धत्तः । यज्ञन्नो राजा वरुण उपयातु । तन्नो विश्वे अभि सम्यन्तु देवाः । **103** तन्नो नक्षेत्र 💛 रातभिषग् जुषाणं । दीर्घमायुः प्रतिरद् भेषजानि ॥ 24 25.नक्षत्रं - पूर्वप्रोष्ठपदा देवता - अजयेकपादः । । ॥ । । । । अज एकपा–दुदगात् पुरस्तात् । विश्वा भूतानि प्रतिमोदमानः । तस्य देवाः प्रसवं यन्ति सर्वे । प्रोष्ठपदासो अमृतस्य गोपाः । विभ्राजमान स्समिधान उग्रः । आऽन्तरिक्ष-मरुहदगं द्यां । त्र सूर्यं देव-मज-मेकपादं। प्रोष्ठपदासो अनुयन्ति सर्वे ॥ 25/104 26.नक्षत्रं - उत्तरप्रोष्ठपदा देवता – अहिर्बुद्धिनयः अहिं ब्दिध्नयः प्रथमान एति । श्रेष्ठों देवानामुत मानुषाणां । तं ब्राह्मणा स्सोमपा स्सोम्यासः । प्रोष्ठपदासो अभि रक्षन्ति सर्वे ।

चत्वार एकंमभि कर्म देवाः । प्रोष्ठपदास इति यान्. वदन्ति ।

ते बुद्धनियं परिषद्य स्तुवन्तः । अहि ए रक्षन्ति नमसोपसद्य ॥ 26

## 27.नक्षत्रं - रेवती

## देवता - पूषा

पूषा रेवत्यन्वेति पन्थां । पुष्टिपती पशुपा वाजबस्त्यौ । 105

इमानि हव्या प्रयता जुषाणा । सुगैर्नो यानैरुपयातां यज्ञं ।

धुद्रान् पशून् रक्षतु रेवती नः । गावो नो अश्वाल् अन्वेतु पूषा ।

अञ्चल् रक्षन्तौ बहुधा विरूपं । वाजल् सनुतां यजमानाय यज्ञं ॥ 27

#### 28 नक्षत्रं - अश्विनी

## देवता - अश्विनी देवौ

## 29.नक्षत्रं - अपभरणी

#### देवता – यमः

अप पाप्मानं भरणीर् भरन्तु । तद् यमो राजा भगवान्. विचष्टां ।

लोकस्य राजा महतो महान्. हि । सुगन्नः पन्थामभयं कृणोतु ।

यस्मिन् नक्षत्रे यम एति राजा । यस्मिन्नेन-मभ्यषिञ्चन्त देवाः ।

तदस्य चित्र ए हविषा यजाम । अप पाप्मानं भरणीर् भरन्तु ॥ 29

#### 30.अमावासि

#### । । निवेशनी यत्ते देवा अदधुः ।

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para, 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

निवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्यावेशयन्ती ।
सहस्रपोष ् सुभगा रगणा सा न आगन् वर्चसा सम्विदाना ।

यते देवा अद्धुर भागधेय – ममावास्ये सम्वसन्तो महित्वा ।
सा नो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रियन्नो धेहि सुभगे सुवीरं ॥ 30/107 (27)

This Expansion is appearing in TS 3.5.1.1

#### 31.चन्द्रमा

#### ा । नवो नवो भवति जायमानो यमादित्या अङ्शु–माप्याययन्ति ।

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para, 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

नवोनवो भवति जायमानोऽहां केतु – रुषसामेत्यग्रे ।
भागं देवेभ्यो वि दधात्यायन् प्रचन्द्रमास्तिरति दीर्घमायुः ।

पमादित्या अञ्ज्ञ – माप्याययन्ति यमक्षित – मक्षितयः पिबन्ति ।

तेन नो राजा वरुणो बृहस्पति राप्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ।

This Expansion is appearing in TS 2.4.14.1

#### 32. अहो रात्री

ये विरूपे समनसा समँव्ययन्ती । समानं तन्तुं परि तातनाते ।

विभू प्रभू अनुभू विश्वतो हुवे । ते नो नक्षत्रे हवमागमेतं ।

वयं देवी ब्रह्मणा सम्वदानाः । सुरत्नासो देववीतिं दधानाः । 108

अहोरात्रे हविषा वर्द्धयन्तः । अति पाप्मान-मितमुक्त्या गमेम ॥

#### <u> 33. उषा</u>

#### 34. नक्षत्रः

तन्नो नक्षत्र-मर्चिमत् । भानुमतेज उच्छरत् । । । । । । । । उप यज्ञमिहागमत् । प्र नक्षत्राय देवाय । इन्द्रायेन्दु ए हवामहे । । । । । । स न स्सविता सुवथ् सनिं । पुष्टिदां वीखतमं ॥

## <u> 35. सूर्यः</u>

## उदु त्यं चित्रं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para, 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

#### 36. अदितिः

#### । अदितिर्न उरुष्यतु महीमू षु मातरं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. See notes above.

#### <u> 37. विष्णुः</u>

#### , इदं ँविष्णु प्रतद्विष्णुः ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. See notes above

#### <u> 38. अग्निः</u>

# अग्निर् मूर्द्*धा भुवः ॥*

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. See notes above

```
अगिर् मूर्य्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयं ।
अपाण् रेताण्सि जिन्वति ॥

भुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता यत्रा नियुद्धिः सचसे

शिवाभिः ।

दिवि मूर्य्धानं दिधषे सुवर्.षां जिह्नामग्ने

चकृषे हव्यवाहं ।
This Expansion is appearing in T.S.4.4.4.1
```

# <u>39. अनुमती</u>

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. See notes above.

#### 40. हव्यवाहः (अग्निः)

#### । हव्यवाह७ स्विष्टं॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

```
ह<mark>ळ्युवाह</mark> मभि-मातिषाहं । रक्षोहणं पृतनासु जिष्णुं ।
ज्योतिष्मन्तं दीद्यतं पुरन्धिं । अग्नि ७ स्विष्टकृत-माहुवेम ।
स्विष्टमग्ने अभितत् पृणाहि । विश्वा देव पृतना अभिष्य ।
। उरुन्नः पन्थां प्रदिशन् विभाहि ।
ज्योतिष्मद्धेह्य जरन्न आयुः ॥ 112/28
This Expansion is appearing in TB 2.4.1.4
```

### 1.37 नक्षत्र उपहोम मन्ताः

#### T.B.3.1.4.1 to T.B.3.1.5.15 for full item No.1.37

#### <u> 1. कृत्तिका</u>

अग्नये स्वाहा कृत्तिकाभ्य स्स्वाहा।
— — — — ॥
अंबायै स्वाहा दुलायै स्वाहा।
— — ॥
नितल्यै स्वाहा ऽभ्रयन्त्यै स्वाहा।
— — ॥
मेघयन्त्यै स्वाहा वर्.षयन्त्यै स्वाहा।
— — ॥
चुपुणीकायै स्वाहा ॥

#### <u> 2. रोहिणी</u>

### <u> 3.मृगशी.र्षः</u>

सोमाय स्वाहा मृगशीर षाय स्वाहा ।
- । ॥
इन्वकाभ्य स्त्वाहौषधीभ्य स्त्वाहा ।
- ॥
राज्याय स्वाहा – ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 113

#### <u> 4. आर्द्र</u>ा

रुद्राय स्वाहाऽऽद्र्रियै स्वाहा । - । । ॥ पिन्वमानायै स्वाहा पशुभ्य स्स्वाहा ॥

### <u> 5. पुनर्वसु</u>

अदित्यै स्वाहा पुनर्वसुभ्यां । —॥ — ॥ ॥ स्वाहा भूत्यै स्वाहा प्रजात्यै स्वाहा ॥

#### <u>६.पुष्य</u>ः

। । ॥ ॥ ॥ बृहस्पतये स्वाहा तिष्याय स्वाहा । ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा ॥

#### <u>7. आश्रेषा</u>

॥ ॥ ॥
सर्पेभ्य स्स्वाहा ऽऽश्रेषाभ्य स्स्वाहा ।
— —॥ ॥— —
दन्दशूकेभ्य स्स्वाहा ॥

#### 8. मघा

। । पितृभ्य स्स्वाहा मघाभ्यः । – । । । स्वाहा ऽनघाभ्य स्स्वाहा ऽगदाभ्यः । । – – ॥ – स्वाहारुन्धतीभ्य स्स्वाहा ॥ 114

```
9.पूर्व फल्गुनी
अर्यम्णे स्वाहा फल्गुनीभ्या ७ स्वाहा ।
पशुभ्य स्स्वाहा ॥
<u>10. उत्तर फल्गुनी</u>
।
भगाय स्वाहा फल्गुनीभ्या७ स्वाहा ।
श्रेष्ठ्याय स्वाहा ॥
<u>11. हस्तः</u>
।
सवित्रे स्वाहा हस्ताय ।
<u> 12. चित्रा</u>
<u> 13. स्वाति</u>
। ॥
वायवे स्वाहा निष्ट्यायै स्वाहा ।
```

### 14. विशाखा

। इन्द्राग्निभ्या७ स्वाहा विशाखाभ्या७ स्वाहा । – – । – – । ।।– श्रेष्ठ्याय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥

### 15. पौर्णमासि

पौर्णमास्यै स्वाहा कामाय स्वाहा उगत्यै स्वाहा ॥ **115 (29)** 

#### 16. अनूराधा

। मित्राय स्वाहा–ऽनूराधेभ्य स्स्वाहा । – – । – ।– ॥ मित्रधेयाय स्वाहाऽभिजित्यै स्वाहा ॥

#### <u> 17. ज्येष्ठा</u>

। ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ इन्द्राय स्वाहा ज्येष्ठायै स्वाहा ॥ ॥ ॥ ॥ ज्यैष्ठ्याय स्वाहा ॥ ॥ ज्यैष्ठ्याय स्वाहा ॥

#### <u> 18. मूलं</u>

। ॥ ॥ ॥ प्रजापतये स्वाहा मूलाय स्वाहा । प्रजायै स्वाहा ॥

#### 19. पूर्वाषाढा

। अद्भ्य स्स्वाहा ऽषाढाभ्य स्स्वाहा । — ॥ समुद्राय स्वाहा कामाय स्वाहा । — । — ॥ अभिजित्यै स्वाहा ॥

#### 20. उत्तराषाढा

### 21. अभिजित्

#### 22. श्रवणं

। ॥ ॥ विष्णवे स्वाहा श्रोणायै स्वाहा । । ॥ ॥ ॥ इलोकाय स्वाहा श्रुताय स्वाहा ॥

# <u>23. श्रविष्ठा</u>

। ॥ वसुभ्य स्स्वाहा श्रविष्ठाभ्य स्स्वाहा । ॥ ॥ ॥ अग्राय स्वाहा परीत्यै स्वाहा ॥

## 24. शतभिषक्

। । । ॥ वरुणाय स्वाहा शतभिषजे स्वाहा । — ॥ — भेषजेभ्य स्स्वाहा ॥

```
25. पूर्व प्रोष्ठपदा
। ॥ ॥
अजायैकपदे स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्य स्स्वाहा । 117
26. उत्तर प्रोष्ठपदा
। ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ अहये बुद्ध्नियाय स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्य स्स्वाहा ।
प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥
<u>27. रेवति</u>
पूष्णे स्वाहा रेवत्यै स्वाहा ।
पशुभ्य स्स्वाहा ॥
28. अश्विनी
श्रोत्राय स्वाहा श्रुत्यै स्वाहा ॥
29. अपभरणि
यमाय स्वाहा ऽपभरणीभ्य स्स्वाहा ।
। ॥
राज्याय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥
30. अमावासि
। । । ॥
अमावास्यायै स्वाहा कामाय स्वाहा ऽगत्यै स्वाहा ॥ 118 (30)
```

#### 31. चन्द्रमा

#### 32. अहो रात्री

अहे स्वाहा रात्रियै स्वाहा । न । अतिमुक्त्यै स्वाहा ॥

#### 33. उषा

। ॥
उषसे स्वाहा व्युष्ट्यै स्वाहा।
- - ॥ - ॥
व्यूषुष्यै स्वाहा व्युच्छन्त्यै स्वाहा।
ा ॥ - ॥
व्यूष्ट्यै स्वाहा ॥

#### <u> 34. नक्षत्रः</u>

```
<u> 35. सूर्यः</u>
सूर्याय स्वाहा नक्षत्रेभ्य स्स्वाहा ।
प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥
36. अदितिः
अदित्यै स्वाहा प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥
<u> 37. विष्णुः</u>
। ॥ ॥ ॥
विष्णवे स्वाहा यज्ञाय स्वाहा । प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ 120
दधिक्राव्णो अकारिषं
TS 7.4.19.4 for para 121
दधिक्राव्.ण्णो अकारिषं । जिष्णोरश्चस्य वाजिनः ।
सुरभि नो मुखां करत् प्रण आयू एषि तारिषत्।
अापो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन । महे रणाय चक्षसे ।
यो व श्शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः।
उञ्जतीरिव मातरः । तस्मा अरङ्गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ ।
आपो जनयथा च नः ॥ 121 (32)
```

# 1.38 वरुण सूक्तं (TS 1.5.11.3) ्रा । । । । । । । उदुत्तमं वरुण पाश-मस्मदवाधमं विमद्ध्यम् श्रथाय । अथा वयमादित्य व्रते तवानागसो अदितये स्याम ॥ (TS 1.2.8.1) अस्तभ्नाद्या-मृषभो अन्तरिक्ष-मिमीत वरिमाणं पृथिव्या आऽसीदद्विश्वा भुवनानि सम्राङ् विश्वेत्तानि वरुणस्य व्रतानि ॥ (TS 3.4.11.6) यत्किञ्चेदं वरुण दैव्ये जनेऽभिद्रोहं मनुष्या—श्चरामसि । अचित्ती यत्तव धर्मा युयोपिम मा न स्तस्मादेनसो देव रीरिषः ॥ (TS 3.4.11.6) कितवासो यद्-रिरिपुर्न दीवि यद्-वा घा सत्य-मुतयन्न विद्य । सर्वा ता विष्य शिथिरेव देवाथा ते स्याम वरुण प्रियासः ॥ (TS 1.5.11.3) अवतेहेडो वरुण नमोभिरव यज्ञेभि-रीमहे हविर्भिः। । – । – । – । । क्षयन्न–स्मभ्य–मसुर प्रचेतो राजन्नेना ्सि शिश्रथः कृतानि ॥ (T.Ş. 2.1.11.6) तत्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमान स्तदाशास्ते यजमानो हविर्भिः। अहेडमानो वरुणेह बोद्ध्युरुञ्स्म मा न आयुः प्र मोषीः ॥ 122 (33)

### 1.39 पवमान सूक्तं

TS 5,6.1.1 हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासुजातः कश्यपो यास्विन्द्रः । अग्निं या गर्भंदिधिरे विरूपास्ता न आप३३१७ स्योना भवन्तु ॥ यासा 💇 राजा वरुणो याति मद्ध्ये सत्यानृते अवपश्यन् जनानां । मधुश्चत रुशुचयो याः पावकास्ता न आपरुश्च स्योना भवन्तु ॥ यासां देवा दिवि कृण्वन्ति भक्षं या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति । याः पृथिवीं पयसोन्दन्ति शुक्रास्ता न आपश्श्र स्योना भवन्तु ॥ शिवेन मा चक्षुषा पश्यताप शिशवया तनुवोपस्पृशत त्वचं मे । सर्वा ं अग्नी ं रफ्सुषदों हुवे वो मयि वर्चो बलमोजो निधत्त ॥ 123 (34) TB 1.4.8.1 (for item No. 124 to 129) पवमान स्सुवर्जनः । पवित्रेण विचर् षणिः । यः पोता स पुनातु मा । पुनन्तुं मा देवजनाः । पुनन्तु मनवो धिया । पुनन्तु विश्व आयवः । जातवेदः पवित्रवत् । पवित्रेण पुनाहि मा । शुक्रेण देव दीद्यत्। अग्ने क्रत्वा क्रतू ७्रनु ॥ 124

```
यते पवित्र-मर्चिषि । अग्ने वितत-मन्तरा । ब्रह्म तेन पुनीमहे ।
उभाभ्यां देव सवितः । पवित्रेण सवेन च । इदं ब्रह्म पुनीमहे ।
ा । । । । । । । । । । । । । । । तया मदन्त स्सधमाद्येषु । वय ७ स्याम पतयोरयीणां ॥ 125
वैश्वानरो रिमभिर्मा पुनातु । वातः प्राणेने षिरो मयोभूः ।
चावापृथिवी पयसा पयोभिः । ऋतावरी यज्ञिये मा पुनीतां ।
बृहद्धि स्सवितस्तृभिः । वर्.षिष्ठैर् देव मन्मभिः ।
अग्ने दक्षैः पुनाहिमा ।
येन देवा अपुनत । ये नापो दिव्यङ्कराः । तेन दिव्येन ब्रह्मणा ॥ 126
इदं ब्रह्म पुनीमहे । यः पावमानी-रद्धयेति ।
म्बर्धिभ स्संभृतण् रसं। सर्वण् स पूतमञ्जाति।
स्वदितं मातरिश्वना । पावमानीर्यो अद्धयेति ।
क्षीरण् सर्पि र्मधूदकं । पावमानी स्स्वस्त्ययनीः ॥ 127
```

```
सुदुघाहि पयस्वतीः । ऋषिभि स्संभृतो रसः ।
ब्राह्मणेष्वमृत 💇 हितं। पावमानीर् दिशन्तु नः।
इमं लोकमथो अमुं । कामान्थ् समर्द्ध्यन्तु नः ।
देवीर्देवैः समा भृताः । पावमानी स्स्वस्त्ययनीः ।
सुदुघाहि घृतश्चुतः । ऋषिभि स्संभृतो रसः ॥ 128
बाह्मणेष्वमृत्र हितं। येन देवाः पवित्रेण। आत्मानं पुनते सदा।
ा । । । ।
श्रातोद्याम थ्रातिरण्मयं । तेन ब्रह्मविदो वयं ।
पूतं ब्रह्म पुनीमहे । इन्द्र स्सुनीती सह मा पुनातु ।
_ । _ _ । _ _ । _ । सोम स्स्वस्त्या वरुण स्समीच्या । यमो राजा प्रमृणाभिः पुनातुमा ।
जातवेदा मोर्जयन्त्या पुनातु । ओं भूर्भुवस्सुवः ॥ 129
```

```
तच्छं यो – रावृणीमहे । गातुं यँज्ञाय । गातु ँयज्ञपतये ।
दैवीस्वस्तिरस्तुनः । स्वस्तिर् मानुषेभ्यः ।
ऊर्द्ध्वं जिगातु भेषजं । रान्नो अस्तु द्विपदे ।
रां चतुष्पदे ॥ 130 (36)

अों शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥
( उदकशान्ति समाप्तं )
```

### 1.40 नक्षत्र सूक्तं (नक्षत्र जप मन्ताः)

#### 1.नक्षत्रं - कृत्तिका

अग्निर्नः पातु कृतिकाः । नक्षत्रं देविमिन्द्रियं । इदमासां – विचक्षणं ।
हिविग्सन् जुहोतन । यस्य भान्ति रञ्गयो यस्य केतवः ।
यस्येमा विश्वा भुवनानि सर्वा । स कृतिका भिरभि – सम् वसानः ।
अग्निर्नो देव स्सुविते दधातु ॥

अग्नये स्वाहा कृतिकाभ्य स्स्वाहा ।

अग्नये स्वाहा दुलायै स्वाहा ।

नितल्यै स्वाहा दुलायै स्वाहा ।

मेघयन्त्यै स्वाहा वर् षयन्त्यै स्वाहा ।

चुपुणीकायै स्वाहा ॥ 1

## (कृत्तिका नक्षत्र देवतायै अग्नये नमः)

#### 2. नक्षत्रं - रोहिणी

प्रजापते रोहिणी वेतु पत्नी । विश्वरूपा बृहती चित्रभानुः ।

— । — । — । — — ।

सा नो यज्ञस्य सुविते दधातु । यथा जीवेम शरद स्सवीराः ।

— । — ॥ — । — ।

रोहिणी देव्युदगात् पुरस्तात् । विश्वा रूपाणि प्रतिमोदमाना ।

— । — । — — — 
प्रजापति ए हविषा वर्द्धयन्ती । प्रिया देवाना – मुपयातु यज्ञं ॥

प्रजापतये स्वाहा रोहिण्यै स्वाहा । - , - ॥ - ॥ रोचमानायै स्वाहा प्रजाभ्य स्वाहा ॥ 2

#### (रोहिणी नक्षत्र देवातायै प्रजापतये नमः)

### <u> 3.नक्षत्रं – मृगशीर्.षः</u>

सोमो राजा मृगशीर् षेण आगल्लं । शिवं नक्षत्रं प्रियमस्य धाम ।
आप्यायमानो बहुधा जनेषु । रेतः प्रजां यजमाने दधातु ।
यते नक्षत्रं मृगशीर् षमस्ति । प्रियण् राजन् प्रियतमं प्रियाणां ।
तस्मै ते सोम हिविषा विधेम । शल्ल एधि द्विपदे शं चतुष्पदे ॥
सोमाय स्वाहा मृगशीर षाय स्वाहा ।
इन्वकाभ्य स्स्वाहौषधीभ्य स्स्वाहा ।
राज्याय स्वाहा – ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 3

# (मृगशीर्ष नक्षत्र देवतायै सोमाय नमः)

## 4. नक्षत्रं - आर्द्रा

आर्द्रया रुद्रः प्रथमान एति । श्रेष्ठो देवानां पतिरिष्नियानां ।
नक्षत्रमस्य हिविषा विधेम । मा नः प्रजाल् रीरिषन् मोत वीरान् ।
हेती रुद्रस्य परि णो वृणकु । आर्द्रा नक्षत्रं जुषताल् हिविनः ।

```
प्रमुञ्चमानौ दुरितानि विश्वा ।
अपाघरा ्स-सुदतामरातिं॥
      रुद्राय स्वाहाऽऽद्रियै स्वाहा ।
     - -, - - ।
पिन्वमानायै स्वाहा पशुभ्य स्स्वाहा ॥ ४
(आर्द्रा नक्षत्र देवतायै रुद्राय नमः)
5.नक्षत्रं - पुनर्वसु
पुनर्नो देव्यदितिः स्पृणोतु । पुनर्वस्र नः पुनरेतां यज्ञं ।
पुनर्नो देवा अभियन्तु सर्वे । पुनः पुनर्वो हविषा यजामः ।
एवा न देव्यदितिरनर्वा । विश्वस्य भर्त्री जगतः प्रतिष्ठा ।
पुनर्वसू हविषा वर्द्धयन्ती । प्रियं देवाना-मप्येतु पार्थः ॥
      अदित्यै स्वाहा पुनर्वसुभ्यां ।
     स्वाहा भूत्यै स्वाहा प्रजात्यै स्वाहा ॥ 5
(पुनर्वस् नक्षत्र देवतायै अदित्यै नमः)
6.नक्षत्रं – पुष्यः
बृहस्पतिः प्रथमञ्जायमानः । तिष्यं नक्षत्रमभि संबभूव ।
श्रेष्ठों देवानां पृतनासु जिष्णुः । दिशो उनु सर्वा अभयन्नो अस्तु ।
तिष्यः पुरस्तादुत मद्ध्यतो नः । बृहस्पतिर् नः परिपातु पश्चात् ।
```

### <u> 7. नक्षत्रं –आश्रेषं</u>

```
इद्ध् सर्पेभ्यो हिवरस्तु जुष्टं। आश्रेषा येषा मनुयन्ति चेतः।
ये अन्तरिक्षं पृथिवीं क्षियन्ति। ते न स्सर्पासो हवमागिमष्ठाः।
ये रोचने सूर्यस्यापि सर्पाः। ये दिवं देवी-मनु सञ्चरन्ति।
येषामाश्रेषा अनुयन्ति कामं। तेभ्य स्सर्पेभ्यो मधुमज्जुहोमि॥
सर्पेभ्य स्स्वाहा ऽऽश्रेषाभ्य स्स्वाहा।

दन्दशूकेभ्य स्स्वाहा॥ ७

(आश्रेषा नक्षत्र देवतायै सर्पेभ्यो नमः)
```

#### 8.नक्षत्रं - मघा

(मघा नक्षत्र देवतायै पितृभ्यो नमः)

# <u> 9.नक्षत्रं – पूर्वफल्गुनी</u>

गवां पितः फल्गुनीना-मिस त्वं । तदर्यमन् वरुण मित्र चारु ।

तं त्वा वयण् सनितारण् सनीनां । जीवा जीवन्तमुप सम् विशेम ।

येनेमा विश्वा भुवनानि सञ्जिता । यस्य देवा अनुस य्यन्ति चेतः ।

अर्यमा राजाऽजर-स्तुविष्मान् । फल्गुनीना-मृषभो रोरवीति ॥

अर्यमणे स्वाहा फल्गुनीभ्या स्वाह-। ।

पशुभ्य स्स्वाहा ॥ ९

(पूर्वफल्गुनी नक्षत्र देवतायै अर्यम्णे नमः)

### 10.नक्षत्रं - उत्तर फल्गुनी

#### <u> 11.नक्षत्रं – हस्तः</u>

आयातु देव स्सिवितो पयातु । हिरण्ययेन सुवृता रथेन ।
वहन्. हस्तं सुभगं विद्यनापसं । प्रयच्छन्तं पपुरिं पुण्यमच्छ ।
हस्तः प्रयच्छत्वमृतं वसीयः । दक्षिणेन प्रतिगृभ्णीम एनत् ।
दातार-मद्य सिवता विदेय । यो नो हस्ताय प्रसुवाति यज्ञं ॥
सिवित्रे स्वाहा हस्ताय । स्वाहा ददते स्वाहा पृणते ।
स्वाहा प्रयच्छते स्वाहा प्रतिगृभ्णते स्वाहा ॥

### (हस्त नक्षत्र देवतायै सवित्रे नमः) 11

#### 12. नक्षत्रं - चित्रा

त्वष्टा नक्षत्र—मध्येति चित्रां । सुभ्र्ससं युवति ए रोचमानां ।
निवेशयत्र—मृतान् मर्त्या अश्च । रूपाणि पि एशन् भवनानि विश्वा ।
तत्रस्त्वष्टा तदु चित्रा विचष्टां । तत्रक्षत्रं भूरिदा अस्तु महां ।
तत्रः प्रजां वीरवती ए सनोतु । गोभिर्नो अश्चै स्समनकु यृज्ञं ॥
त्वष्ट्रे स्वाहा चित्रायै स्वाहा ।
चैत्राय स्वाहा प्रजायै स्वाहा ॥ 12

## (चित्रा नक्षत्र देवतायै त्वष्ट्रे नमः)

### 13.नक्षत्रं – स्वाती

वायुर् नक्षत्र—मभ्येति निष्ट्यां । तिग्मशृंगो वृषभो रोरुवाणः ।

समीरयन् भुवना मातिरश्चा । अप द्वेषा एसि नुदता—मरातीः ।

तन्नो वायस्तदु निष्ट्या शृणोतु । तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु महां ।

तन्नो देवासो अनु जानन्तु कामं । यथा तरेम दुरितानि विश्वा ॥

वायवे स्वाहा निष्ट्यायै स्वाहा ।

कामचाराय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 13

## (स्वाती नक्षत्र देवतायै वायवे नमः)

#### 14.नक्षत्रं - विशाखा

दूर-मस्मच्छत्रवो यन्तु भीताः । तदिन्द्राग्नी कृणुतां तद् विशाखे ।
तत्नो देवा अनुमदन्तु यज्ञं । पश्चात् पुरस्तादभयन्नो अस्तु ।
नक्षत्राणा-मधिपत्नी विशाखे । श्रेष्ठाविन्द्राग्नी भुवनस्य गोपौ ।
विषूच शश्तू-नपबाधमानौ । अपक्षुध-न्नुदतामगतिं ॥
इन्द्राग्निभ्या स्वाहा विशाखाभ्या स्वाहा ।
श्रेष्ठ्याय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 14

### (विशाखा नक्षत्र देवतायै इन्द्राग्निभ्यां नमः)

#### 15. पौर्णमासि

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात् । उन्मद्ध्यतः पौर्णमासी जिगाय ।

तस्यां देवा अधि सम्वसन्तः । उत्तमे नाक इह मादयन्तां ।

पृथ्वी सुवर्चा युवित स्सजोषाः । पौर्णमास्युदगा—च्छोभमाना ।

गायाययन्ती दुरितानि विश्वा । उरुं दुहां यँजमानाय यज्ञं ॥

पौर्णमास्यै स्वाहा कामाय स्वाहा गत्यै स्वाहा ॥ 15

### (पौर्ण्यमास्यै नमः)

#### 16.नक्षत्रं - अनूराधा

ऋद्ध्यास्म हव्यैर् नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु ।
अनूराधान्. हविषा वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरद स्सवीराः ।
चित्रं नक्षत्र—मुदगात् पुरस्तात् । अनूराधास्म इति यद् वदन्ति ।
तिन्मित्र एति पिथिभिर् देवयानैः । हिरण्ययैर् विततै—रन्तरिक्षे ॥

मित्राय स्वाहा—ऽनूराधेभ्य स्स्वाहा ।

मित्रधेयाय स्वाहाऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 16

### ( अनूराधा नक्षत्र देवतायै मित्राय नमः)

#### 17.नक्षत्रं - ज्येष्ठा

इन्द्रो ज्येष्ठामनु नक्षत्रमेति । यस्मिन् वृत्रं वृत्रतूर्ये ततार ।

तस्मिन् वय-ममृतं दुहानाः । क्षुधन्तरेम दुरितिं दुरिष्टिं ।

पुरन्दराय वृषभाय धृष्णवे । अषाढाय सहमानाय मीढुषे ।

इन्द्राय ज्येष्ठा मधुमद् दुहाना । उरुं कृणोतु यजमानाय लोकं ॥

उन्द्राय स्वाहा ज्येष्ठायै स्वाहा ।

ज्येष्ठ्याय स्वाहा - ऽभिजित्यै स्वाहा ॥

### (ज्येष्ठा नक्षत्र देवतायै इन्द्राय नमः) 17

#### 18.नक्षत्रं - मूलं

मूलं प्रजां विरवतीं विदेय । पराच्येतु निर्ऋतिः पराचा ।
गोभिर् नक्षत्रं पश्भि स्समकं । अहर् भूयाद् यजमानाय महां ।
अहर्नो अद्य सुविते दधातु । मूलं नक्षत्रमिति यद् वदन्ति ।
पराचीं वाचा निर्ऋतिं नुदामि । शिवं प्रजायै शिवमस्तु महां ॥
प्रजापतये स्वाहा मूलाय स्वाहा । प्रजायै स्वाहा ॥

प्रजापतये स्वाहा मूलाय स्वाहा । प्रजायै स्वाहा ॥

# (मूला नक्षत्र देवतायै प्रजापतये नमः) 18

## 19.नक्षत्रं - पूर्वाषाढा

## (पूर्वाषाढा नक्षत्र देवतायै अद्भ्यो नमः)

#### <u> 20.नक्षत्रं – उत्तराषाढा</u>

(उत्तराषाढा नक्षत्र देवतायै विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः)

#### 21.नक्षत्रं - अभिजिद्

यस्मिन् ब्रह्मा ऽभ्यजयथ् सर्वमेतत् । अमुञ्च लोकमिदमू च सर्वं ।
तन्नो नक्षत्र—मभिजिद् विजित्य । श्रियं दधात्वहणीयमानं ।

उभौ लोकौ ब्रह्मणा सञ्जितेमौ । तन्नो नक्षत्र—मभिजिद् विचष्टां ।

तस्मिन् वयं पृतना स्संजयेम । तन्नो देवासो अनुजानन्तु कामं ॥

न न न न मान्या अभिजिते स्वाहा ।

ब्रह्मलोकाय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 21

(अभिजित् नक्षत्र देवतायै ब्रह्मणे नमः)

#### 22.नक्षत्रं - श्रवणं

र्गृण्वन्ति श्रोणा-ममृतस्य गोपां । पुण्यामस्या उपशृणोमि वाचं ।

महीं देवीं विष्णुपत्नी-मजूर्यां । प्रतीचीमेना ए हिविषा यजामः ।

तेष्णु नरुरुगायो विचक्रमे । महीं दिवं पृथिवी-मन्तिरक्षं ।

तच्छ्रोणैति श्रव इच्छमाना ।

पुण्य च रुलोकं यजमानाय कृण्वती ॥

विष्णु स्वाहा श्रोणायै स्वाहा । रुलोकाय स्वाहा श्रुताय स्वाहा ॥

22 (श्रवण नक्षत्र देवतायै विष्णुवे नमः)

## 23.नक्षत्रं - श्रविष्टा

अष्टौ देवा वसव स्सोम्यासः । चतस्रो देवीरजराः श्रविष्ठाः ।

ते यज्ञं पान्तु रजसः परस्तात् । सम्वथ्सरीण-ममृत्र स्वस्ति ।

यज्ञं नः पान्तु वसवः पुरस्तात् । दक्षिणतो-ऽभियन्तु श्रविष्ठाः ।

पुण्यन्नक्षत्रमभि सम् विशाम । मा नो अराति-रघश्र सागन्त् ॥

वसुभ्य स्स्वाहा श्रविष्ठाभ्य स्स्वाहा ।

वसुभ्य स्वाहा परीत्यै स्वाहा ॥ 23

(श्रविष्टा नक्षत्र देवतायै वसुभ्यो नमः)

## 24.नक्षत्रं – शतभिषक्

क्षत्रस्य राजा वरुणो ऽधिराजः । नक्षत्राणा ए ज्ञातिभिषग् वसिष्ठः ।

तौ देवेभ्यः कृणुतो दीर्घमायुः । ज्ञात ए सहस्रा भेषजानि धतः ।

यज्ञन्नो राजा वरुण उपयातु । तन्नो विश्वे अभि सम्ययन्तु देवाः ।

तन्नो नक्षत्र ए ज्ञातिभिषग् जुषाणं । दीर्घमायुः प्रतिरद् भेषजानि ॥

वरुणाय स्वाहा ज्ञातिभिषजे स्वाहा ।

भेषजेभ्य स्स्वाहा ॥ 24

## (शतभिषक् नक्षत्र देवतायै वरुणाय नमः)

# 25.नक्षत्रं - पूर्वप्रोष्ठपदा

## (पूर्वप्रोष्ठपदा नक्षत्र देवतायै अजाय एकपदे नमः)

#### 26.नक्षत्रं - उत्तरप्रोष्ठपदा

अहि र्बुद्धिनयः प्रथमान एति । श्रेष्ठो देवानामुत मानुषाणां ।

तं ब्राह्मणा स्सोमपा स्सोम्यासः । प्रोष्ठपदासो अभि रक्षन्ति सर्वे ।

चत्वार एकमभि कर्म देवाः । प्रोष्ठपदास इति यान्. वदन्ति ।

ते बुद्धनियं परिषद्य स्तुवन्तः । अहि ए रक्षन्ति नमसोपसद्य ॥

अहये बुध्नियाय स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्य स्स्वाहा ।

प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ 26

# (उत्तरप्रोष्ठपदा नक्षत्र देवतायै अहये बुध्नियाय नमः)

### 27.नक्षत्रं - रेवती

पूषा रेवत्यन्वेति पन्थां । पुष्टिपती पशुपा वाजबस्त्यौ ।

इमानि हव्या प्रयता जुषाणा । सुगैर्नो यानैरुपयातां यज्ञं ।

झुद्रान् पशून् रक्षतु रेवती नः । गावो नो अश्वाण अन्वेतु पूषा ।

अञ्चल रक्षन्तौ बहुधा विरूपं । वाजल सनुतां यजमानाय यज्ञं ॥

पूष्णे स्वाहा रेवत्यै स्वाहा ।

पशुभ्य स्स्वाहा ॥ 27

(रेवती नक्षत्र देवतायै पूष्णे नमः)

#### 28 नक्षत्रं - अश्विनी

तदिश्वना-वश्चयुजोपयातां । शुभङ्गिमष्ठौ सुयमेभिरश्वैः ।
स्वन्नक्षत्र्रण् हिविषा यजन्तौ । मद्ध्वा संपृक्तौ यजुषा समक्तौ ।
यौ देवानां भिषजौ हव्यवाहौ । विश्वस्य दूता-वमृतस्य गोपौ ।

तौ नक्षत्रं-जुजुषाणोपयातां । नमोऽश्विभ्यां कृणुमो-ऽश्वयुग्भ्यां ॥

अश्विभ्या स्वाहा ऽश्वयुग्भ्या स्वाहा ।
शोत्राय स्वाहा शुत्यै स्वाहा ॥ 28

#### (अश्विनी नक्षत्र देवतायै अश्विभ्यां नमः)

### <u> 29.नक्षत्रं – अपभरणी</u>

अप पाप्मानं भरणीर् भरन्तु । तद् यमो राजा भगवान्. विचष्टां ।
लोकस्य राजा महतो महान्. हि । सुगन्नः पन्थामभयं कृणोतु ।
यस्मिन् नक्षत्रे यम एति राजा । यस्मिन्नेन-मभ्यषिञ्चन्त देवाः ।
तदस्य चित्रण् हविषा यजाम । अप पाप्मानं भरणीर् भरन्तु ॥

यमाय स्वाहा ऽपभरणीभ्य स्स्वाहा ।
राज्याय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 29

#### (अपभरणी नक्षत्र देवतायै यमाय नमः)

#### 30.अमावासि

निवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्यावेशयन्ती।

सहस्रपोष ए सुभगा रराणा सा न आगन् वर्चसा सम्विदाना।

यत्ते देवा अदधुर् भागधेय-ममावास्ये सम्वसन्तो महित्वा।

सा नो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रियन्नो धेहि सुभगे सुवीरं॥

अमावास्यायै स्वाहा कामाय स्वाहा ऽऽगत्यै स्वाहा॥ 30

#### (अमावास्यै नमः)

#### 31.चन्द्रमा

### (चन्द्रमसे नमः)

#### 32. अहो रात्री

ये विरूपे समनसा समँव्ययन्ती । समानं तन्तुं पिर तातनाते ।

विभू प्रभू अनुभू विश्वतो हुवे । ते नो नक्षत्रे हवमागमेतं ।

वयं देवी ब्रह्मणा सम्विदानाः । सुरत्नासो देववीतिं दधानाः ।

अहोरात्रे हविषा वर्द्धयन्तः । अति पाप्मान-मितमुक्त्या गमेम ॥

अहे स्वाहा रात्रियै स्वाहा ।

अतिमुक्त्यै स्वाहा ॥ 32

(अहो रात्राभ्यां नमः)

#### <u>33. उषा</u>

प्रत्युव दृश्यायती । व्युच्छन्ती दुहिता दिवः ।

अपो मही वृणुते चक्षुषा । तमो ज्योतिष्कृणोति सूनरी ।

उदुस्त्रियास्सचते सूर्यः । सचा उद्यन्नक्षत्र मर्चिमत् ।

तवेदुषो व्युषि सूर्यस्य च । संभक्तेन गमेमहि ॥

उषसे स्वाहा व्युष्ट्यै स्वाहा ।

व्यूषुष्यै स्वाहा व्युच्छन्त्यै स्वाहा ।

व्यूषुष्यै स्वाहा ॥ 33

(उषसे नमः)

#### 34. नक्षत्रः

तन्नो नक्षत्र-मर्चिमत् । भानुमतेज उच्छरत् ।

उप यज्ञमिहागमत् । प्र नक्षत्राय देवाय । इन्द्रायेन्दु ए हवामहे ।

स न स्सविता सुवथ् सिनं । पुष्टिदां वीरवत्तमं ॥

नक्षत्राय स्वाहोदेष्यते स्वाहा । उद्यते स्वाहो-दिताय स्वाहा ।

हरसे स्वाहा भरसे स्वाहा । भ्राजसे स्वाहा तेजसे स्वाहा ।

तपसे स्वाहा ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा ॥ 34

(नक्षत्राय नमः)

### <u> 35. सूर्यः</u>

उदु त्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वाय सूर्यं ।
चित्रं देवाना-मुदगादनीकं चक्षुर् मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।

जाऽप्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्ष्णः सूर्य आत्मा जगत स्तस्थुषश्च ॥

गान्या स्वाहा नक्षत्रेभ्य स्स्वाहा ।

प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ 35

(सूर्याय नमः)

#### 36. अदितिः

अदितिर्न उरुष्य-त्विदितिः शर्म यच्छतु । अदितिः पात्वण् हसः ।

<u>महीमू षु मातर</u>ण् सुव्रताना-मृतस्य पत्नी मवसे हुवेम ।

<u>तुविक्षत्रा-मजरन्ती-मुरूचीण् सुशर्माण</u>—मदितिण् सुप्रणीतिं ॥

अदित्यै स्वाहा प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ 36 (अदित्यै नमः)

#### 37. विष्णुः

#### 38. अग्निः

अग्निर् मूर्द्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयं ।
अपाण् रेताण्सि जिन्वति ।

गुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता यत्रा नियुद्धिः सचसे शिवाभिः ।
दिवि मूर्द्धानं दिधषे सुवर्.षां जिह्वामग्ने चकृषे हव्यवाहं ॥

(अग्नये नमः) 38

#### <u> 39. अनुमती</u>

अनु नो ऽद्यानुमितर्यज्ञं देवेषु मन्यतां।

ा ा ा ।

अग्निश्च हव्यवाहनो भवतां दाशुषे मयः।

अन्विदनुमते त्वं मन्यासै शं च नः कृधि।

अन्विदनुमते त्वं मन्यासै श् च नः कृधि।

कृत्वे दक्षाय नो हिनु प्रण आयू ्षि तारिषः॥

(अनुमत्यै नमः) 39

#### <u>४०. हव्यवाहः (अग्निः)</u>

हव्यवाहमभि–मातिषाहं। रक्षोहणं पृतनासु जिष्णुं।

——।

ज्योतिष्मन्तं दीद्यतं पुरन्धिं। अग्नि स्वष्टकृत–माहुवेम।

स्वष्ट–मग्ने अभितत् पृणाहि। विश्वा देव पृतना अभिष्य।

उरुन्नः पन्थां प्रदिशन् विभाहि।

——।

ज्योतिष्मद्धेह्य जरन्न आयुः॥ (अग्नये नमः) 40

नक्षत्रदेवताभ्यो नमः

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः